

EUNOMIA

miesięcznik raciborskiej Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej

ISSN 1897-2349

nr 2 (60) / luty 2013

Foto: G. Habrom-Rokosz

Grupa studentów pedagogiki przed egzaminem u prof. Ryszarda Gmocha

Wystawa „Śląsk w obiektywie” jest owocem współpracy studenckich kół naukowych z PWSZ w Raciborzu i UŚ (s. 25)

▲ Aby być dobrym pedagogiem, trzeba wejść w świat dziecka – to dewiza Joanny Wróbel, absolwentki PWSZ (s. 15)

▲ Studenci z kół FOTON i ANIMATIK realizują wspólne przedsięwzięcia (s. 21)

Foto: archiwum PWSZ w Raciborzu

Foto: archiwum J. Wróbel

Foto: M. Sobczyk

Autorka mówi o swych pracach

Wernisaż wystawy grafiki Karoliny Stanieczech *„Pociągi pod specjalnym nadzorem”*

18 stycznia 2013 roku w Muzeum
w Raciborzu

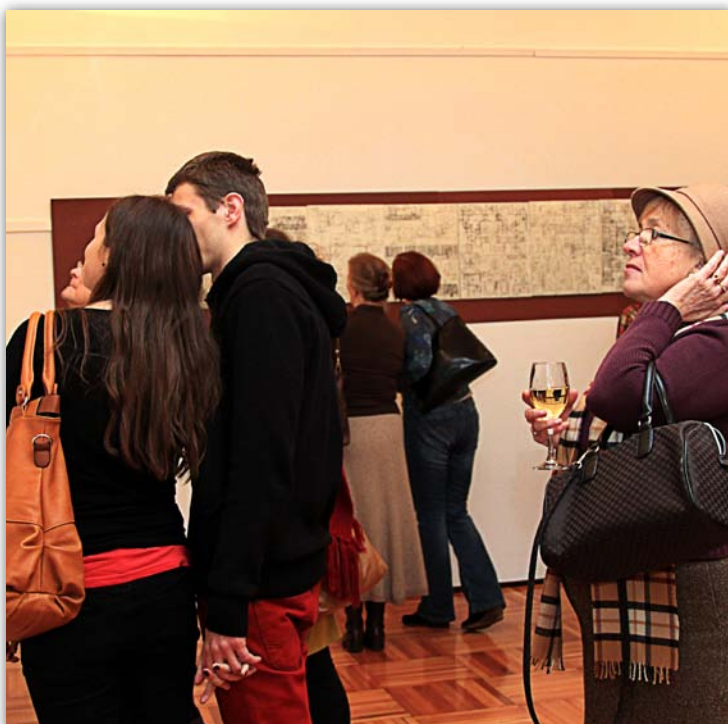
Foto: G. Habrom-Rokosz

*Dyrektor Muzeum, mgr Joanna Muszała-Ciałowicz, przywitała gości przybyłych
na wernisaż*

Prace Karoliny Stanieczech wzbudzają zainteresowanie

Nostalgia emanująca z grafik Karoliny Stanieczech skłania do kontemplacji

Wernisaż to także sposobność prowadzenia ożywionych dyskusji o sztuce

Słowo od redakcji

Przekazujemy do rąk Państwa numer „Eunomii”, na którego okładce znajduje się liczba sześćdziesiąt. To sześćdziesiąta edycja miesięcznika Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu! Sześćdziesiąt razy, do tej pory, pojawialiśmy się u Państwa – naszych Czytelników. Jesteśmy ogromnie wdzięczni wszystkim tym osobom, zarówno ze środowiska raciborskiej uczelni, jak i także spoza niego, które na różne sposoby życzliwie towarzyszą naszemu periodykowi: jako wnikliwi czytelnicy, autorzy, współpracownicy. Lista tych osób jest naprawdę długa. To dzięki Państwu „Eunomia” zrosła się trwale z raciborską Państwową Wyższą Szkołą Zawodową, stając się jej rozpoznawalnym znakiem. Serdecznie wszystkim Państwu dziękujemy! Jednocześnie zapraszamy do współpracy przy tworzeniu kolejnych edycji miesięcznika.

Sześćdziesiąty numer nie ma jednak charakteru jubileuszowego. Uczelnia tętni życiem, odbywają się różne ważne wydarzenia, dlatego chcemy, jak dotychczas, na bieżąco odnotowywać to, co świadczy o różnorodnej i dynamicznej obecności raciborskiej szkoły wyższej w życiu społeczności lokalnej.

Niezwykły jest kontekst, w którym ukazuje się lutowa edycja „Eunomii”. W ostatnim dniu tego miesiąca zakończy się, zgodnie z zaskakującą decyzją papieża, pontyfikat Benedykta XVI. To niespotykane w ostatnich stuleciach wydarzenie skłania do refleksji nad kondycją duchową współczesnych społeczeństw. Rezygnujący z dalszej posługi sędziwy Józef Ratzinger, jeden z najgenialniejszych teologów naszych czasów, stał się wymownym, a jednocześnie budzącym z letargu sumienia współczesnych ludzi, symbolem.

W bieżącym, lutowym numerze „Eunomii” znajdą Państwo wiele istotnych treści. JM Rektor PWSZ prof. Michał Szepeławy przedstawił relację

z niezwykle ważnego dla całego środowiska publicznych wyższych szkół zawodowych spotkania członków KRePSZ z minister Barbarą Kudryką.

Prezentujemy Państwu nowy, dotyczący problematyki związanej z kulturą fizyczną, periodyk naukowy, którego redaktorem naczelnym jest prof. Jerzy Pospiech.

Charakterystykę studenckiego ruchu naukowego, w kontekście zorganizowanej w ubiegłym roku przez Instytut Studiów Edukacyjnych międzynarodowej konferencji studenckich kół naukowych, przedstawiła dr Gabriela Kryk.

Ciekawe wydarzenie, jakim była Gala Młodych Wynalazców, odbyło się w zaprzyjaźnionej z naszą uczelnią placówce – Zespole Szkół nr 6 im. Króla Jana III Sobieskiego w Jastrzębiu-Zdroju. Społeczność PWSZ reprezentował dr inż. Juliusz Kieś, Prorektor ds. organizacji i rozwoju.

Zgodnie z zapowiedzią z poprzedniego numeru kontynuujemy cykl prezentacji absolwentów raciborskiej uczelni. Tym razem Joanna Wróbel, wodziśławianka, która ukończyła w Raciborzu terapię psychopedagogiczną.

Relacjonujemy różnorakie przedsięwzięcia realizowane przez członków bardzo prężnie działających kół artystycznych – będącego już swoistą instytucją FOTONU i nowej grupy pod nazwą ANIMATIK.

To tylko niektóre elementy zawartości sześćdziesiątego numeru „Eunomii”.

Zapraszamy Państwa do lektury, życząc miłych wrażeń czytelnicznych.

REDAKCJA

Foto: G. Habrom-Rokosz

Tak jeszcze przed kilkoma tygodniami wyglądały korytarze naszej uczelni: studenci oczekujący na egzaminy, zaliczenia, wpisy itd. To są najwspanialsze sceny z życia szkoły wyższej. Na zdjęciu widać grupę studentów edukacji artystycznej oczekujących na wpisy z filozofii.

Spis treści

Słowo od redakcji

s. 1

Kronika wydarzeń

s. 3

Porządek obrad Senatu

s. 3

Oczekiwane i ważne spotkanie

MICHAŁ SZEPELAWY

s. 4

Rektorzy obradowali w Sulechowie

s. 6

Gala Młodych Wynalazców w Jastrzębiu-Zdroju

s. 7

Studencki ruch naukowy w Instytucie Studiów Edukacyjnych

GABRIELA KRYK

s. 9

Nowy periodyk naukowy

JANUSZ NOWAK

s. 13

Umożliwiać dzieciom odkrywanie sensu własnego bycia – przesłanie Joanny Wróbel

s. 15

O wprowadzaniu młodych słuchaczy w świat muzyki

AGNIESZKA DUDEK, ANETA GAMZA

s. 17

„Cztery żywioły” w kędzierzyńskiej „Galerii na Strychu”

GABRIELA HABROM-ROKOSZ

s. 19

Czas fotografii i czas w fotografii

GABRIELA HABROM-ROKOSZ

s. 21

W poszukiwaniu nowych doznań

MAREK FURMANOWICZ

s. 22

Grupa Wsparcia Anonimowych Artystów (Grupa A.A.)

DANIEL POGORZELSKI

s. 23

Fotograficzne spojrzenia na Śląsk

GABRIELA HABROM-ROKOSZ

s. 24

Bractwo Sorontar zaprosiło raciborskich studentów

s. 27

Jaka przyszłość wielokulturowej Europy?

JOANNA KAPICA-CURZYTEK

s. 29

Zagadkowy kącik językowy

s. 31

Nowości biblioteczne

s. 32

Eunomia

Miesięcznik Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu

Rok VII Nr 2 (60). Luty 2013 r.

Adres redakcji:

ul. Słowackiego 55, 47-400 Racibórz

tel./fax: 032 415 50 20

e-mail: eunomia@pwsz.raciborz.edu.pl

Redaguje zespół

Redaktor naczelny: Janusz Nowak

Projekt winiet: Kazimierz Frączek – Wydawnictwo SCRIBA

Materiał zdjęciowy: Gabriela Habrom-Rokosz

Opracowanie DPT: Wydawnictwo INFOPAKT

Wydawca: Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Raciborzu

© Copyright by PWSZ w Raciborzu

Przygotowanie do druku, druk i oprawa:

Wydawnictwo INFOPAKT ul. Przewozowa, 44-206 Rybnik

KRONIKA WYDARZEŃ – SENAT I REKTORAT

24 stycznia 2013 r. odbyło się posiedzenie Kolegium Rektorskiego. Tematem spotkania było zapoznanie się z projektami uchwał na kolejne posiedzenie Senatu oraz omówienie spraw dotyczących lektoratów, promocji uczelni i wydawnictwa.

31 stycznia 2013 r. Rektor PWSZ prof. Michał Szepeławy uczestniczył w spotkaniu członków Konferencji Rektorów Publicznych Szkół Zawodowych z Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego prof. Barbarą Kudrycką, które odbyło się w siedzibie Ministerstwa w Warszawie. Spotkanie było poświęcone problemom państwowych wyższych szkół zawodowych w odniesieniu do nowelizacji ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

31 stycznia 2013 r. obradował Senat. Na posiedzeniu przyjęto uchwały m. in. w sprawie powołania nowego kierunku kształcenia „administracja”, zmiany nazwy specjalności na kierunku „europeistyka” oraz podpisania umowy o współpracy z Państwowym Uniwersytecie Leningradzkim im. A. S. Puszkina w Sankt Petersburgu.

1 lutego 2013 r. Prorektor PWSZ dr inż. Juliusz Kieś uczestniczył w Gali Młodych Wynalazców Nagrodzonych w Światowych Konkursach zorganizowanej przez Zespół Szkół nr 6 im. Króla Jana III Sobieskiego w Jastrzębiu Zdroju pod patronatem Posła Parlamentu Europejskiego prof. Jerzego Buzka.

PORZĄDEK OBRAD SENATU

Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu

31 stycznia 2013 r.

Przyjęcie Uchwały nr 134/2013 w sprawie przyjęcia porządku obrad Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu.

Przyjęcie Uchwały nr 135/2013 w sprawie przyjęcia protokołu obrad Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu z dnia 20 grudnia 2012 r.

Przyjęcie Uchwały nr 136/2013 w sprawie przyjęcia poprawek do Statutu PWSZ w Raciborzu.

Przyjęcie Uchwały nr 137/2013 w sprawie wprowadzenia zmian w Regulaminie Organizacyjnym Biblioteki Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu.

Przyjęcie Uchwały nr 138/2013 w sprawie zaopiniowania zmian w Regulaminie Studiów Podyplomowych Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu.

Przyjęcie Uchwały nr 139/2013 w sprawie wniosku o powołanie nowego kierunku kształcenia „Administracja”

Przyjęcie Uchwały nr 140/2013 w sprawie zmiany specjalności studiów na kierunku „Europeistyka”

Przyjęcie Uchwały nr 141/2013 w sprawie zaopiniowania wniosku o podpisanie umowy o współpracy z Państwowym Uniwersytecie Leningradzkim im. A. S. Puszkina w Sankt Petersburgu

Sprawy różne.

Foto: G. Habrom-Rokosz

Oczekiwane i ważne spotkanie

prof. Michał Szepeławy, Rektor PWSZ w Raciborzu

W ostatnim dniu stycznia bieżącego roku odbyło się w gmachu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w Warszawie ważne i oczekiwane spotkanie szefowej resortu, minister Barbary Kudryckiej, z rektorami państwowych wyższych szkół zawodowych – członkami Konferencji Rektorów Publicznych Szkół Zawodowych.

Spotkanie, w którym z ramienia Ministerstwa uczestniczył także wiceminister **Marek Ratajczak**, odpowiedzialny za sprawy finansowe, przebiegło w niezwykle miłej, serdecznej atmosferze. Pani Minister w swoim wystąpieniu dobitnie podkreśliła istotną rolę państwowych wyższych szkół zawodowych i ich znaczenie w systemie szkolnictwa wyższego. Prof. Kudrycka przyznała, że być może w pierwszej fazie wprowadzania w naszym

kraju procesu bolońskiego (od momentu podpisania w czerwcu 1999 roku przez ministrów odpowiedzialnych za szkolnictwo dokumentu, kreującego Europejski Obszar Szkolnictwa Wyższego – EHEA) popełniono błędy, polegające na niedocenianiu, albo wręcz niedostrzeganiu roli państwowych wyższych szkół zawodowych w przybliżaniu do rynku pracy przyszłych absolwentów oraz w objęciu edukacją na poziomie wyższym młodzieży

z małych miejscowości, która w wielu przypadkach nie zdecydowałaby się na kształcenie w dużych ośrodkach akademickich. W tym samym czasie w krajach zachodniej Europy właśnie intensywnie rozwijano kształcenie w ramach trzyletnich studiów licencjackich realizowanych w uczelniach usytuowanych w niewielkich ośrodkach.

Obecnie władze resortu, jak zapewniła Pani Minister, pragną niejako dowartościować publiczne wyższe szkolnictwo zawodowe. W tym kierunku idą zmiany legislacyjne, które mają na celu między innymi dalsze sprecyzowanie i skonkretyzowanie zadań państwowych wyższych szkół zawodowych. Jako priorytet została uznana zasada przejścia tego typu uczelni na profil praktyczny, co musi się wiązać m.in. z zapewnieniem studentom trzymiesięcznego okresu praktyk w cyklu kształcenia.

Profil praktyczny wynika z zapotrzebowania rynkowego na pracowników średnich szczebli. Absolwenci najciekawszych - to znaczy najlepiej dostosowanych do lokalnych uwarunkowań, wyrastających z tego, co Pani Minister nazwała inteligentną specjalizacją regionu – kierunków studiów są rozchwytywani na rynku pracy. W ramach profilu praktycznego trzeba zapewnić kształtowanie praktycznych umiejętności i społecznych kompetencji na poziomie powyżej 50% treści kształcenia. Przejście na profil praktyczny to nie jedynie określone kierunki i specjalności, ale również metodologia kształcenia, przeniesienie akcentów z teorii, z akademickich refleksji o wysokim poziomie ogólności, na ścisły związek z praktyką. Jak podkreśliła prof. Kudrycka, większość państwowych wyższych szkół zawodowych zmierza tą drogą, jednak tam, gdzie ten proces jest z różnych powodów spowolniony, musi on nabrać nowego dynamizmu. Trzy lata to okres potrzebny uczelniom tego typu na stworzenie warunków (między innymi poprzez nawiązanie silnych związków z lokalnymi zakładami przemysłowymi i różnego typu instytucjami działającymi w regionie) do pełnego przejścia na profil praktyczny. Szkoły, które nie będą sobie radziły z tym procesem, w których będzie się działo źle, umieszczone zostaną przez władze resortu na ogłoszonej publicznie liście ostrzeżeń.

Przejście na profil praktyczny nie zamyka, jak stwierdziła prof. Kudrycka, drożności na studia magisterskie. Można je organizować (oczywiście z nachyleniem praktycznym) w państwowych wyższych szkołach zawodowych, jeśli dysponuje się odpowiednim zapleczem kadrowym.

Uczestnicy spotkania – rektorzy państwowych wyższych szkół zawodowych, wyszli z gmachu Ministerstwa zadowoleni, bowiem wyraźnie zobaczyli, że resort dostrzega i docenia znaczenie tego typu uczelni w edukacji na rzecz społeczności lokalnych.

*

W raciborskiej PWSZ staramy się realizować proces przejścia na profil praktyczny. Nasze związki z wieloma przedsiębiorstwami oraz instytucjami lokalnymi (np. Urząd Miasta, Starostwo Powiatowe, Rafako S.A., Euroregion Silesia, Straż Graniczna, Zakład Poprawczy, Zakład Karny, media lokalne, Raciborskie Centrum Kultury, Muzeum, liczne szkoły, przedszkola, organizacje pozarządowe itp.) umożliwiają m.in. odbywanie przez studentów praktyk, zasilanie kadry uczelni praktykami z tychże instytucji itd. Niebagatelną rolę pod tym względem odgrywają także nasze kontakty z uczelniami czeskimi (w Ostrawie, Opawie, Ołomuńcu). Jesteśmy wdzięczni władzom wszystkich współpracujących z nami instytucji, bo dzięki nim ów ważny postulat „upraktycznienia” studiów w PWSZ może być realizowany.

*

KRePSZ usilnie i konsekwentnie dąży do zainteresowania przedstawicieli najwyższych władz naszego państwa problemami państwowych wyższych szkół zawodowych. Już 23 kwietnia bieżącego roku w Sali Kolumnowej Sejmu RP odbędzie się spotkanie rektorów tych uczelni i polityków (posłów, senatorów), funkcjonujących w otoczeniu szkół, mające na celu uświadomienie decydom miejsca publicznych szkół zawodowych w systemie szkolnictwa wyższego.

Minister Barbara Kudrycka w trakcie spotkania z rektorami publicznych wyższych szkół zawodowych

JM Rektor PWSZ w Raciborzu prof. Michał Szepeławy wśród innych przedstawicieli KRePSZ podczas spotkania z minister Barbarą Kudrycką

Rektorzy obradowali w Sulechowie

W dniach 24-26 stycznia 2013 roku w Sulechowie odbyło się XIX Zgromadzenie Plenarne Konferencji Rektorów Publicznych Szkół Zawodowych. Gospodarzem tego spotkania był **dr hab. inż. Wiesław Moczulski**, prof. PWSZ, Rektor Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Sulechowie. Wśród gości, którzy uczestniczyli w obradach, byli między innymi: **dr hab. Jacek Guliński** – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego, **prof. Ryszard Zimak** – Wiceprzewodniczący Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich oraz **dr hab. Marek Rocki** – Przewodniczący Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

Program obrad obejmował sprawy organizacyjne i dyskusje na temat:

- profili praktycznych w PWSZ,
- nowelizacji ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym,
- wdrażanie innowacyjności i projektów badawczych w PWSZ,
- sprawy wewnętrzne KRePSZ – publikacja z okazji 15-lecia istnienia PWSZ, której autorem jest prof. Jan Kraus.

Jednym z głównych tematów obrad był projekt nowelizacji ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, do którego uwagi zostały przesłane do MNiSW w piśmie z dnia 2.01.2013 r.

Kolejnym ważnym tematem poruszonym na tym spotkaniu było wdrażanie profili praktycznych na kierunkach funkcjonujących w państwowych wyższych szkołach zawodowych. Rektorzy zgodnie uznali, że ten profil pozwoli na poszerzenie umiejętności praktycznych studentów, jednak wiąże się on ze zwiększeniem kosztów kształcenia.

Na sesji, w której uczestniczył prof. Marek Rocki, rektorzy dyskutowali na temat wdrażania systemów antyplagiatowych. Przewodniczący PKA omówił skuteczność proponowanych na rynku programów do sprawdzania prac pod względem samodzielności ich pisanie. Ponadto prof. Rocki wyjaśnił, jak będzie sprawdzany podczas wizytacji PKA wymóg kontroli prac.

W ostatnim dniu obrad w sesji uczestniczył dr hab. Jacek Guliński, Podsekretarz Stanu w MNiSW, z którym rektorzy omawiali perspektywy rozwoju uczelni i uczestniczenie w projektach badawczych.

Zebrani podjęli decyzję o zorganizowaniu XX Zgromadzenia Plenarnego KRePSZ w Koninie.

Rektorzy uczestniczyli także w uroczystych obchodach 15-lecia istnienia Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Sulechowie.

Źródło: strona internetowa KRePSZ oraz strona internetowa PWSZ w Sulechowie

Rektorzy w trakcie obrad

Foto: archiwum Zespołu Szkół nr 6 w Jastrzębiu-Zdroju

Wśród gości Gali m.in. prof. Jerzy Buzek oraz Prorektor PWSZ w Raciborzu dr inż. Juliusz Kieś. W głębi widoczny Janusz Świtaj

Gala Młodych Wynalazców w Jastrzębiu-Zdroju

Prorektor ds. organizacji i rozwoju PWSZ w Raciborzu dr inż. Juliusz Kieś uczestniczył, wśród wielu innych szacownych gości, w ważnym wydarzeniu, akcentującym współpracę raciborskiej uczelni z jedną z zaprzyjaźnionych placówek – Zespołem Szkół nr 6 im. Króla Jana III Sobieskiego w Jastrzębiu-Zdroju.

W piątek 1 lutego 2013 roku w tej szkole odbyła się Gala Młodych Wynalazców Nagrodzonych Na Międzynarodowych Konkursach.

Uroczystość została przeprowadzona pod patronatem i z udziałem posła do Parlamentu Europejskiego **prof. Jerzego Buzka**. Podczas spotkania zaproszeni goście, a wśród nich m.in. Janusz Świtaj z Fundacji „Mimo Wszystko”, Hanna Pasterny (prezentowana także na łamach „Eunomii” – dop. redakcji), mieli okazję do zapoznania się z sukcesami, jakie w ostatnich latach odnieśli uczniowie Technikum nr 4 w Jastrzębiu-Zdroju. Prezentowano otrzymane nagrody, medale, puchary i wyróżnienia zdobyte na targach w Polsce, Brukseli, Paryżu, Taipei, Moskwie i w Seulu. Uczestnicy spotkania wysłuchali wspomnień i relacji autorów i promotorów nagrodzonych prac o tym, jak powstawały wynalazki.

Gala była też okazją do podziękowania wszystkim tym, którzy wspierają młodzież w prezentowaniu ich prac. Sponsorom i przyjaciółom szkoły wręczone zostały dyplomy z podziękowaniami.

Mamy nadzieję, że młodzież jastrzębskiej szkoły nadal będzie rozwijać się w zakresie wynalazczości, życzymy jej dalszych wspaniałych pomysłów i sukcesów.

Oprac. mgr Jolanta Kłopeć, wicedyrektor Zespołu Szkół nr 6 w Jastrzębiu-Zdroju

*

Redakcja „Eunomii” w imieniu całej społeczności PWSZ w Raciborzu gratuluje Zespołowi Szkół nr 6 im. Króla Jana III Sobieskiego w Jastrzębiu-Zdroju tak znaczących osiągnięć na polu wynalazczości. Mamy nadzieję, że współpraca między raciborską uczelnią i Zespołem Szkół nr 6 będzie się układała pomyślnie.

Uczestnicy Gali Młodych Wynalazców z uwagą słuchali prezentacji

Foto: archiwum Zespołu Szkół nr 6 w Jastrzębiu-Zdroju

Foto: archiwum Zespołu Szkół nr 6 w Jastrzębiu-Zdroju

Prof. Jerzy Buzek z uznaniem wypowiadał się o osiągnięciach szkoły

Foto: archiwum Zespołu Szkół nr 6 w Jastrzębiu-Zdroju

Fragment uroczystej Gali

Instytut Studiów Edukacyjnych

Studencki ruch naukowy

w Instytucie Studiów Edukacyjnych

dr Gabriela Kryk

Koła naukowe są zarówno dobrowolną i nadobowiązkową organizacją studencką, jak i elementem systemu funkcjonowania uczelni. Ich działalność powiązana z programem funkcjonowania instytutu, pod opieką nauczycieli akademickich odgrywa znaczącą rolę w podnoszeniu jakości pracy szkoły wyższej.

Studencki Ruch Naukowy (SRN) posiada zarówno walory edukacyjne, jak i wychowawcze. Odgrywa ważną rolę w aktywizacji słuchaczy, w rozwijaniu kompetencji pedagogicznych i uświadamianiu im istoty oraz znaczenia partnerstwa edukacyjnego. Studenci, poprzez podejmowanie w nich działań o charakterze naukowo-badawczym, dydaktycznym, warsztatowym, społecznym, charytatywnym, konstruują własną wiedzę pedagogiczno-psychologiczną i wykorzystują ją w praktyce edukacyjnej. W ramach prac koła uczą się współpracy, odpowiedzialności zbiorowej i indywidualnej oraz samooceny.

Jednym z istotnych zadań studenckiego ruchu jest działalność naukowa związana z poszerzaniem wiedzy metodologicznej studentów i jej zastosowaniem w praktyce. Znaczącą rolę odgrywa tu przemyślenie procedury badań i ich przeprowadzenie. Założenia metodologiczne, opracowanie narzędzi badawczych oraz analiza i interpretacja uzyskanych wyników stanowią wyzwanie dla członków kół naukowych. Wymagają od nich nie tylko wiedzy rzeczowej, lecz także zaangażowania w wymiarze intelektualnym, emocjonalnym i praktycznym oraz kompetencji komunikacyjnych. Chodzi tu szczególnie o umiejętność dyskusowania, podejmowania decyzji, współpracy, odpowiedzialność i zaufanie. Tak pojmowana działalność naukowa jest nierozdzielnie związana z przygotowaniem studentów do pracy na rzecz własnego rozwoju, która jako niezbędny składnik samorealizacji, twórczego istnienia w świecie, a także wysokiej jakości życia, teraz staje się koniecznością każdej jednostki i systemu edukacji na wszystkich szczeblach kształcenia.

W ramach pracy samokształceniowej koła na zasadzie komplemen-

tarności pożądane są zarówno indywidualne, jak i zbiorowe formy pracy, które sprzyjają procesowi socjalizacji jego członków. Natomiast wśród metod ważne miejsce przypisuje się metodzie projektów, gdyż szczególnie wykorzystywany jest projekt badawczy, często o wymiarze międzynarodowym. Warto przy tym dodać, że udział studentów w realizacji programów o takim charakterze zależy przede wszystkim od inicjatywy władz i kadry naukowej instytutu.

Foto: G. Habrom-Rokosz

Wystąpienie JM Rektora PWSZ w Raciborzu prof. Michała Szepelawego

Foto: G. Habrom-Rokosz

Autorka artykułu – dr Gabriela Kryk, wicedyrektor ISE

Foto: G. Habrom-Rokosz

Uczestnicy konferencji. Pierwsza z prawej dr Jolanta Gabzdyl

Zmagania badawcze koła nie tylko determinują jego program samokształceniowy, lecz także często stanowią podstawę działalności popularyzatorskiej studentów, która może przybierać różnorodne formy. Ostatnio prym wiodą wystąpienia w ramach studenckich konferencji, seminariów, czy też obozów naukowych. Przyjmują one postać referatów lub też komunikatów z badań, zarówno prowadzonych w ramach koła jak i własnych, indywidualnych będących omówieniem prac dyplomowych. Koła, dzięki takiej aktywności, stają się ośrodkami wzorotwórczymi – *przyczyniają się do kształtowania w uczelni atmosfery rzetelnej pracy i aktywności intelektualnej* (J. Dziechciarz, J. Godula, 1979, s. 99). Są także przykładem samorządnych interakcji społecznych przebiegających w atmosferze zrozumienia.

Wzorami dobrych praktyk w omawianym zakresie może poszczycić się Instytut Studiów Edukacyjnych, w którym prężnie działa Studencki Ruch Naukowy skupiony w czterech kołach: **Koło Naukowe Pedagogów**, **Koło Naukowe Pedagogiki Empirycznej**, **Koło Naukowe „Resocjalizacja”**, **Koło Naukowe Psychologii**. Jego aktywność widoczna jest na co dzień w różnorodnych krajowych i zagranicznych przedsięwzięciach. Jednak z perspektywy rozwoju kapitału społecznego, który związany jest z normami, kooperacją i wymianą poglądów, na uwagę zasługuje udział studenckiego ruchu w międzynarodowej konferencji nt.: **Pedagogika wobec współczesnych problemów dzieci i młodzieży**, która odbyła się 26 IV 2012 roku w naszej uczelni i współpraca podczas jej organizacji. Dzięki tak podjętej inicjatywie, członkowie działających w Instytucie kół stali się jednostkami o różnorodnych kompetencjach, innowacyjnymi, rozumiejącymi potrzebę współdziałania w zespole i podejmującymi pracę na rzecz własnego rozwoju.

Głównym organizatorem konferencji było **Studenckie Koło Naukowe Pedagogów**, gdyż konferencja była integralną częścią międzynarodowego obozu naukowego, którego koło było gospodarzem. Uczestniczyło w niej ponad 80 osób z ośrodków krajowych (Uniwersytet Opolski, Akademia Jana Długosza w Częstochowie, Uniwersytet Wrocławski, Uniwersytet Śląski w Katowicach, Wydział Etnologii i Nauk o Edukacji w Cieszynie, PWSZ w Raciborzu) i zagranicznych (Prešovská Univerzita v Prešove). Uczestników konferencji przywitali: JM Rektor PWSZ **prof. Michał Szepelawy** oraz Dyrektor ISE - **dr Beata Fedyn**. W programie konferencji zaplanowano obrady plenarne, dyskusję, pracę w sekcjach, a także poczęstunek i występy artystyczne przygotowane przez reprezentantów poszczególnych kół naukowych:

I.Sesja plenarna (10. 45 – 12.15, prowadzące: prof. G. Kapica, dr Beata Fedyn, dr Ilona Gembałczyk)

prof. Gabriela Kapica: *Kompetencje językowe uczniów a ich kariera edukacyjna i życiowa*

prof. Marian Kapica: *Uczelnia wyższa a pogranicza edukacyjne*

dr Gabriela Kryk: *Sztuka czytania determinantem skutecznego funkcjonowania jednostki*

dr Jolanta Gabzdyl: *Czas wolny a rozwój dzieci i młodzieży (nie)trudnej*

dr Renata Stefańska – Klar: *Psychologiczne i pedagogiczne aspekty zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży*

- Dyskusja

Praca w sekcjach (13.30 -15.45)

1.Sekcja - **Kształtowanie postaw czytelniczych dzieci wymogiem cywilizacyjnym**, prowadzące: dr Gabriela Kryk, Doc. RNDr. Bernátová Renáta, PhD., dr Anna Malec, dr Aleksandra Kruszewska (aula, PWSZ)

Referaty i komunikaty z badań prowadzonych w ramach międzynarodowego projektu przez **Studenckie Koło Naukowe Pedagogów PWSZ w Raciborzu** - analiza porównawcza: Polska – Czechy – Słowacja.

- **Studenckie Koło Naukowe Pedagogów, PWSZ w Raciborzu** (opiekun: dr Gabriela Kryk)

Mirela Szlapa: *Kąciki czytelnicze w przedszkolu*

Joanna Moik, Monika Mikosa: *Czytelnictwo dzieci w młodszy wieku szkolnym*

Magda Styl: *Czy warto czytać książki w dobie mass mediów?*

Antonina Cyron, Kamila Białas: *Edukacja przedszkolna w rozwijaniu zainteresowań czytelniczych dzieci*

- **Študentský Vedecký Krúžok, Prešovská Univerzita v Prešove** (opiekun: Doc. RNDr. Bernátová Renáta, PhD)

Soňa Chvoščíková: *Tematika smrti v svetovej literatúre pre deti a mládež*

Kristína Andučičová, Ivana Kubinská: *Roal Dahl – Čarodejnice, Rozvoj čitateľskej gramotnosti detí v mladšom školskom veku*

- **Koło Naukowe Pedagogiki Wczesnoszkolnej, Uniwersytet Opolski** (opiekun: dr Anna Malec)

Sandra Bzdok: *Czytanie ze zrozumieniem jako element składowy kompetencji edukacyjnych uczniów w młodszy wieku szkolnym*

Sylvia Plusa: *Rodzina a kształtowanie postaw czytelniczych dzieci*

Katarzyna Bonk: *Nauczyciel a kształtowanie postaw czytelniczych dzieci w wieku wczesnoszkolnym*

- **Koło Pedagogiczne: Edukacja Elementarna, Akademia Jana Długosza w Częstochowie** (opiekun: dr Aleksandra Kruszewska)

Anna Kocot: *Rozwój zainteresowań czytelniczych dzieci*

Klaudia Morawska: *Czytelnictwo w klasach młodszych*

Klaudia Morawska, Anna Kocot: *Kreatywne formy pracy z książką*

2.Sekcja - **Dzieci (nie)trudne i młodzież**, prowadząca: dr Jolanta Gabzdyl (bud. A, PWSZ, sala 219)

Studenckie Koło Naukowe Resocjalizacja, PWSZ w Raciborzu (opiekun: dr Jolanta Gabzdyl)

Klaudia Maślanka, Wioleta Gortatowska: *Organizacja i spożytkowanie czasu wolnego wychowanków Zakładu Poprawczego i Schroniska dla Nieletnich w Raciborzu*

Olga Wasilewska, Tomasz Zaremba: *Organizacja i wykorzystanie czasu wolnego wychowanków Zakładu Poprawczego i Schroniska dla Nieletnich w Zawierciu*

Paweł Skupień, Sergiusz Pryga: *Czas wolny dzieci i młodzieży a ich zainteresowania*

- **SKN Międzynarodowe Konfrontacje Pedagogiczne, Uniwersytet Wrocławski** (opiekun: dr Piotr Kwiatkowski)

Daria Bobrzyk i Marek Szczówka: *Teleologiczne aspekty współpracy polskiej i niemieckiej placówki resocjalizacyjnej dla dzieci i młodzieży*

- **Koło Naukowe Edukacji Międzykulturowej, Uniwersytet Śląski w Katowicach, Wydział Etnologii i Nauk o Edukacji w Cieszynie** (opiekun: prof. Alina Szczurek-Boruta)

Karolina Dawiec i Paulina Zenderowska: *Praca z dzieckiem niepełnosprawnym*

- **Studenckie Koło Naukowe Zintegrowanej Edukacji Wczesnoszkolnej, Uniwersytet Śląski w Katowicach, Wydział Etnologii i Nauk o Edukacji w Cieszynie** (opiekun: dr Beata Oelszlaeger)

Sabina Kamińska, Monika Michalak, Dominika Krym, Elżbieta Schinohl: *Konteksty współpracy nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej i rodziców*

Regina Pazdur, Mariola Muronko, Edyta Turska: *Zajęcia pozalekcyjne dla dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych*

3.Sekcja - **Szkoła wyższa na pograniczach**, prowadzący:

prof. Marian Kapica: **Zdrowie psychiczne i funkcjonowanie emocjonalno-społeczne dzieci i młodzieży**, prowadząca: dr Renata Stefańska – Klar (bud. A, PWSZ, sala 227)

- **Studenckie Koło Naukowe Pedagogiki Empirycznej, PWSZ w Raciborzu** (opiekun: prof. Marian Kapica)

Małgorzata Szlachetko, Anna Wanglorz: *Po co wolontariat?*

Agnieszka Kupka, Joanna Mandrysz, Małgorzata Pogocka: *Konkurs Gwary Laskiej Formą Edukacji Regionalnej*

- **Studenckie Koło Naukowe Psychologii, PWSZ w Raciborzu** (opiekun: dr Renata Stefańska – Klar)

Kinga Kliszewska: *Zdrowie psychiczne dziecka – bezcenny skarb. Jak go chronić?*

Elżbieta Kawka: *Dziecko w sytuacji osierocenia. Konsekwencje traumy separacyjnej* (studentka I roku Pedagogiki, ze spec. Animacja Społeczno-Kulturalna, Uniwersytet Śląski Cieszyn)

Daria Piskorz: *Dziecko wobec własnej śmierci. O towarzyszeniu dzieciom umierającym*

Sylwia Pisarczyk: *Zachodzenia w ciążę przez nastolatki, jako problem zdrowotny, psychologiczny, pedagogiczny i społeczny*

Alicja Brych: *Fobia szkolna i jej uwarunkowania*

Małgorzata Szymków: *Zachowania agresywne u dziewcząt - o specyfice zjawiska*

Anna Pieprz: *Wpływ telefonu komórkowego na życie dziecka w młodszej wieku szkolnym*

Anna Seeman: *Rozumienie słownictwa związanego z ludzką psychiką jako obszar trudności dla młodzieży niesłyszącej*

Małgorzata Dawid, Monika Miliczek: *Problemy uczniów ze spektrum autyzmu. Jak można im pomóc?*

Paulina Siwoń: *Pytanie o związek literatury ze zdrowiem psychicznym dzieci i młodzieży*

Kornelia Poppek, Wiesława Sobczak-Skaba: *Dzieciństwo i jego ekspresja w twórczości plastycznej dzieci oraz dorosłych*

Barbara Jarosławska, Patrycja Kościółek, Joanna Polewska: *Rola barcerstwa w profilaktyce zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży*

II.Podsumowanie konferencji (16.00, aula)

III.16.30 – 18.00 **Integracja członków międzynarodowych kół - poczęstunek – występy artystyczne studentów** (aula)

*

Międzynarodowy dyskurs, który miał miejsce zarówno podczas sesji plenarnej, jak i w trakcie obrad w sekcjach, a także w kuluarach, z pewnością będzie przydatny studentom w kreowaniu działań w ich przyszłej pracy dydaktyczno-wychowawczej. Ponadto tak zorganizowane międzynarodowe kontakty, w których jest miejsce na naukę i rozrywkę, sprzyjają także nawiązywaniu przyjaźni, integracji różnych społeczności akademickich i uczyć tolerancji i szacunku dla poglądów, kultury i języka. Pozytywna energia emanująca z konferencji okazała się wartościowym poznawczo źródłem doznań nie tylko dla studentów, lecz także dla ich opiekunów naukowych.

*

W imieniu opiekunów kół naukowych, działających przy Instytucie Studiów Edukacyjnych pragnę przekazać słowa podziękowania władzom uczelni, a szczególnie JM Rektorowi Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu, prof. Michałowi Szepelewemu za wsparcie, nie tylko finansowe, dla naszych działań naukowych.

Literatura

1.Dziechciarz J., Godula J. (1979) Studencki ruch naukowy. Warszawa PWN.

Foto: G. Habrom-Rokosz

Refleksje na temat działalności studenckich kół naukowych przedstawił prof. Marian Kapica

Instytut Kultury Fizycznej

Nowy periodyk naukowy

dr Janusz Nowak

Z wielką satysfakcją anonsujemy na łamach „Eunomii” fakt ukazania się w lutym 2013 roku się trzeciego numeru nowego kwartalnika naukowego *“Journal of Physical Education & Health -Social Perspective”*, który powstał w kooperacji trzech uczelni: hiszpańskiego Uniwersytetu Wysp Baleary, Politechniki Opolskiej oraz Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu.

Pomysłodawcą, organizatorem i redaktorem naczelnym czasopisma jest **prof. Jerzy Pośpiech**. Ponad dwudziestoletnia działalność dyrektora Instytutu Kultury Fizycznej raciborskiej PWSZ w stowarzyszeniach zajmujących się wychowaniem fizycznym i sportem szkolnym - European Physical Education Association (EUPEA) oraz International School Sport Federation (ISF) - ułatwiła mu pozyskanie do komitetu naukowego i redakcji periodyku wybitnych przedstawicieli nauk o kulturze fizycznej z wielu liczących się ośrodków akademickich w Stanach Zjednoczonych, Japonii, Kanadzie, Nowej Zelandii oraz w licznych krajach europejskich.

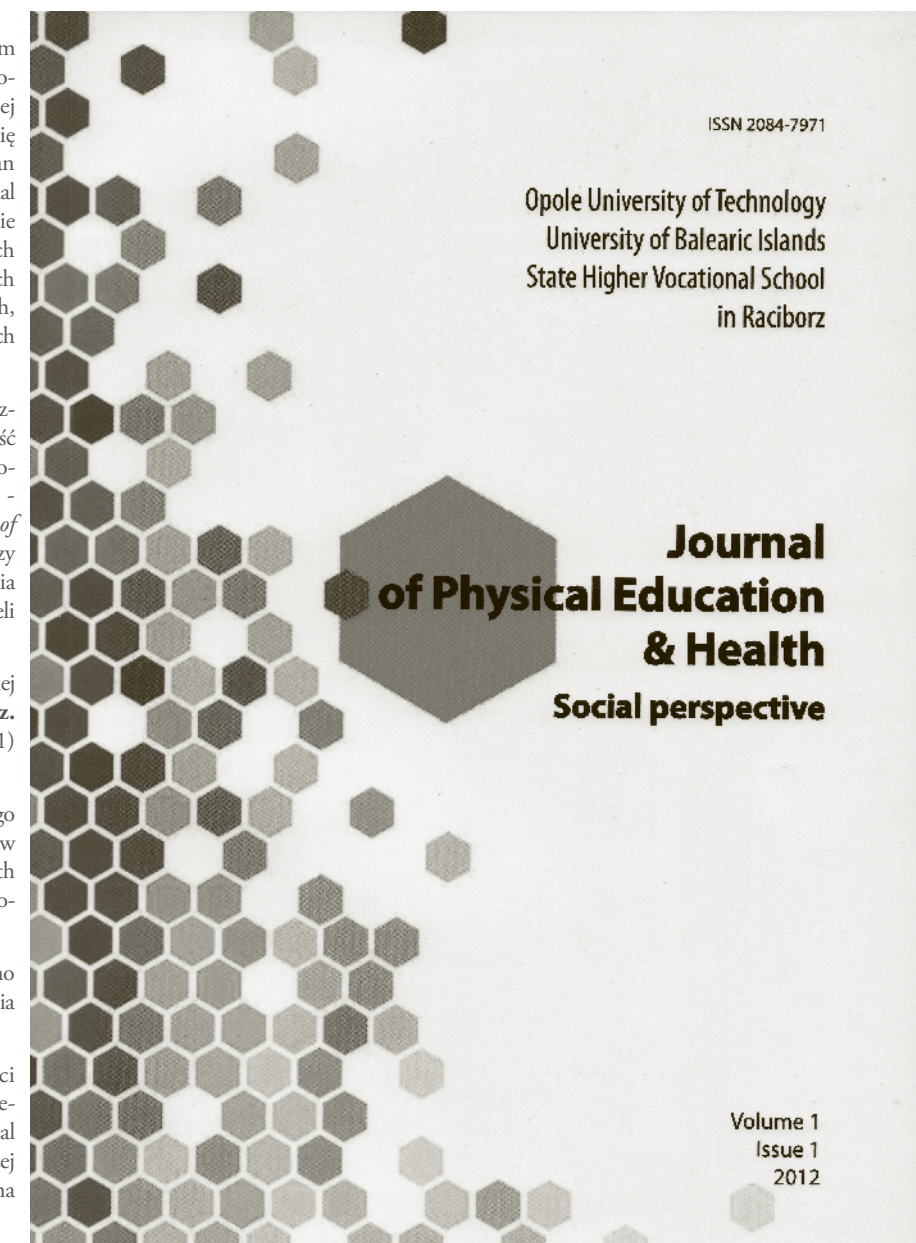
Społeczne aspekty współczesnego wychowania fizycznego i sportu szkolnego, edukacja zdrowotna, aktywność fizyczna dzieci, młodzieży i dorosłych, kształcenie i problemy zawodowe nauczycieli wychowania fizycznego - to tematyka publikacji zamieszczanych w *“Journal of Physical Education & Health -Social Perspective”*. Pierwszy tom poświęcony jest ocenie stanu i statusu wychowania fizycznego oraz analizie programów kształcenia nauczycieli tego przedmiotu na różnych kontynentach.

Czasopismo ukazuje się zarówno w wersji elektronicznej (ISSN 2084-6002) na stronie www.jpe-health.pwsz.raciborz.edu.pl, jak i drukowanej (ISSN 2084-7971) w nakładzie dwustu egzemplarzy.

Pierwszym znaczącym potwierdzeniem jakości nowego pisma i opublikowanych w nim dotychczas artykułów jest włączenie *“Journal of Physical Education & Health -Social Perspective”* do jednej z największych baz naukowych EBSCO Publishing (Ipswich, MA, USA).

Zachęcamy naszych nauczycieli akademickich zarówno do lektury nowego periodyku, jak również do publikowania na jego łamach wyników własnych badań.

W imieniu redakcji „Eunomii” oraz społeczności PWSZ życzę prof. Jerzemu Pospiechowi i całemu zespołowi redakcyjnemu kwartalnika *“Journal of Physical Education & Health -Social Perspective”* jak największej liczby przychylnych recenzji, a także rychłego wejścia na listę pism indeksowanych.

Okladka periodyku

Published by: in association with:	Opole University of Technology University of Balearic Islands State Higher Vocational School in Raciborz
Editor:	Jerzy Pośpiech <i>Opole University of Technology & SHVS in Raciborz, Poland</i>
Associate Editor:	Pere Palou Sampol <i>University of Balearic Islands, Spain</i>
Advisory Board:	Earl F. Zeigler - <i>University of Western Ontario, Canada</i> Deborah A. Garrahy - <i>Illinois State University, USA</i> Yoshinori Okade - <i>University of Tsukuba, Japan</i> Eid Luca - <i>National School Agency-MIUR, Italy</i> Manual Vizuete Carizzosa - <i>Extremadura University, Spain</i> Jaume Cantalops Ramon - <i>University of Balearic Islands, Spain</i> Barbara Woynarowska - <i>Warsaw University, Poland</i> Udo Hanke - <i>University of Koblenz-Landau, Germany</i>
Editorial Board:	Jan Szczegielniak <i>Opole University of Technology, Poland</i> Michał Szepeławy <i>State Higher Vocational School in Raciborz, Poland</i> Josep Vidal Conti <i>University of Balearic Islands, Spain</i> Francisco J. Ponseti Verdaguer <i>University of Balearic Islands, Spain</i>
Editor of volume:	Jerzy Pośpiech <i>Opole University of Technology & SHVS in Raciborz, Poland</i>

Editorial Office Address:

Politechnika Opolska
Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii
ul. Prószkowska 76
45-758 Opole
budynek nr 9 p. 31

www.jpe-health.pwsz.raciborz.edu.pl

jpe_health@onet.eu

Administrative editor: Krzysztof Fedyn
Correction: Katarzyna Kasowska
Cover project: Agnieszka Gogolewska

Copyright by Opole University of Technology
Authors are responsible for the opinions expressed in their papers.
All the papers published in this volume are accepted by the reviewers.
Names of reviewers are known to the Editorial Office.

ISSN 2084-7971

Stopka redakcyjna

Contents

Original Papers

Elke Grimmering <i>An Empirical Study about the Importance of Teachers' Educational Beliefs and Acculturation Attitudes for the Implementation of Intercultural Education in Physical Education</i>	5
Chunlei Lu, Ken Lodewyk <i>The Physical Education Profession in Canada</i>	15
Jürgen Kühnis, Beat Wachter <i>Physical Education and School Sport in Liechtenstein</i>	23
Ian Culpan, Hugh Galvan <i>Physical Education in New Zealand: a Socio-Critical and Bi-Cultural Positioning</i>	31
Bernd Gröben, Robert Prohl <i>Good Practice Methods in Physical Education – Cooperative Learning</i>	43
Jörgen Svædbom <i>Pedagogy and Health Promotion</i>	53

Polemics

Earle F. Zeigler <i>Counteracting America's Value Orientation to Sport: A Perspective for the 21st Century</i>	61
---	----

Information

Physical Education Teacher	75
Information for the Paper Authors	76

Zawartość pierwszego numeru

Umożliwiać dzieciom odkrywanie sensu własnego bycia

– przesłanie Joanny Wróbel

Joanna Wróbel, która przyszła na świat w Rybniku w 1988 roku, a mieszka w Wodzisławiu Śląskim, po ukończeniu w 2007 roku w tym mieście II Liceum Ogólnokształcącego im. ks. prof. Józefa Tischnera studiowała w latach 2007-2011 w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Raciborzu pedagogikę (specjalność terapia psychopedagogiczna). Raciborskie studia skłoniły Panią Joannę do kontynuacji kształcenia na studiach magisterskich na Uniwersytecie Opolskim (kierunek pedagogika o specjalności pedagogika terapeutyczna z oligofrenopedagogiką). Już jako nastolatka realizowała swoją pasję pedagogiczną w drużynie harcerskiej oraz samodzielnie prowadziła Gromadę Zuchową. W trakcie raciborskich studiów Pani Joanna wyjechała do Dobia na Mazurach jako wychowawca na turnus socjoterapeutyczny z dziećmi mieszkającymi w Rybniku. Zdobyła również kwalifikacje kierownika kolonii.

Joanna Wróbel z podopiecznymi na obozie socjoterapeutycznym w Dobiu k. Giżycka

Foto: archiwum J. Wróbel

Niezwykłe istotne jest doświadczenie związane z pracą pedagoga ulicy w Stowarzyszeniu „17-tka”. Jak napisała sama Pani Joanna:

„Streetworking (pedagogika ulicy) jest metodą pracy w środowisku otwartym, pojmowaną jako uzupełnienie działalności pomocowej państwa w sferze pracy społecznej. Pedagog ulicy pracuje w terenie, w środowisku dzieci i młodzieży, które większość swojego czasu spędzają właśnie na ulicy. Dociera on bezpośrednio do grup docelowych – nigdy nie przyjmuje swoich „interesantów” siedząc za biurkiem. [...] Streetworker więc staje się łącznikiem pomiędzy instytucjami a swoimi podopiecznymi. Staje się częścią środowiska, w którym żyją jego protegowani. W ramach pilotażowego projektu „T: RAF- Twój Rozwój, Aktywność, Forma”, Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Rybnika-Boguszowic „17-tka” podjęło się prowadzenia działań pedagogiki ulicy, dlatego wraz z trzema innymi pedagogami wyszliśmy na ulice dwóch rybnickich dzielnic- Niedobczyce i Niewiadomia. Tak zaczęła się nasza przygoda. Nie sposób się nie domyślać, że to nie było łatwe zadanie. Te tereny miasta były dla nas zupełnie obce. Niedobczyce, bo to tam pracuję wraz z Kamilem, to niewątpliwie dzielnica, w której występują problemy typowe dla obszaru pogórniczego. Wiele rodzin, które dotychczas utrzymywało się z zatrudnienia na Kopalni Rymer dziś, kiedy kopania stoi już odłogiem, nie ma perspektyw do normalnego funkcjonowa-

nia. Całe mnóstwo rodzin nie ma stałego źródła utrzymania- ogromna ilość społeczności lokalnej pozostała bez zatrudnienia i możliwości do normalnego życia. Naturalną kolejną rzeczą stało się to, że w domy i ulice wkradła się szara rzeczywistość, którą po brzegi wypełniają bieda, wspomniane już bezrobocie, które stało się źródłem alkoholizmu, konfliktów z prawem i różnorodnych zachowań dewiacyjnych.”

Joanna Wróbel realizuje wiele pasji i zainteresowań (m.in. podróże, literatura, film, muzyka), jednak Jej powołaniem jest praca z dziećmi i młodzieżą – zwłaszcza z młodymi ludźmi należącymi do środowisk zaniedbanych, wykluczonych. Upewniło w tym Panią Joannę właśnie owo doświadczenie pedagoga ulicy, które podsumowała tak:

Wyzwanie jakim była dla mnie ta praca okazało się jednym z najpiękniejszych doświadczeń mojego życia. Nie zamieniłabym go na żadne inne, bowiem mam świadomość, że to co mnie spotkało na zawsze mocno mnie ubogaciło i pozwoliło spojrzeć na pracę pedagoga z zupełnie innej perspektywy. Każdy uśmiech, każda łza nabiera innego znaczenia, kiedy się wie, że dziecko, które z nami jest, jest tu, bo czuje się bezpiecznie, bo w pewnym sensie odnalazło sens bycia i stawiania się. Zabierzmy więc dzieci z ulicy, one nie zasługują na to, by pozostawiać je samym sobie.

Joanna Wróbel i jej podopieczne w ramach działań pedagogiki ulicy (rok 2012)

Cztery pytania do Joanny Wróbel

Jest Pani zafascynowana różnymi aspektami pedagogiki. Proszę krótko przedstawić Pani sposób rozumienia oddziaływania pedagogicznego, zwłaszcza wobec dzieci tzw. trudnych.

Moim zdaniem rodzaj relacji, który wytworzy się pomiędzy pedagogiem a podopiecznym warunkuje efektywność wszelkich czynności wychowawczych. Z doświadczenia wiem, że postawa wychowawcy ma niebagatelne znaczenie. Młody człowiek nie tyle musi, co najwyraźniej chce naśladować zachowanie, czy sposób bycia, wyjątkowego z jego punktu widzenia, dorosłego. Stąd też często nieświadomie obiera go za wzór, pedagog wówczas staje się swego rodzaju autorytetem. Jest godny naśladowania, bowiem kiedy chce coś wyegzekwować nie podnosi tonu głosu, inicjuje rozmowę zamiast krytykować, chce być partnerem i stara się rozumieć, często mimo wszystko. Wyjście poza schematyczne myślenie i podejście w zupełności zindywidualizowane może zagwarantować, moim zdaniem, wytworzenie się więzi silniejszej, co pomoże łatwiej pokonywać trudności na drodze oddziaływania o charakterze pedagogicznym.

Jak wykorzystuje Pani w swojej działalności wiedzę zdobytą w trakcie raciborskich studiów? Jak w ogóle wspomina Pani Racibórz, uczelnię, ludzi tutaj poznanych?

Niezwykle przydatne okazały się dla mnie zajęcia o charakterze praktycznym, to znaczy głównie te, które przyjmowały formę warsztatową, a także praktyki studenckie, dające możliwość doświadczenia stricte zawodowego, w placówkach oświatowych i opiekuńczych. To właśnie one zapewniły mi swoiste zaplecze merytoryczne w postaci szeregu użytecznych metod i technik działania, różnorodnych ćwiczeń, jak również gotowych wskazówek

i pomysłów na szeroko pojętą pracę pedagoga. Nie mam tu na myśli recepty na „sukces zawodowy”, ale bardzo dobrą podwalinę do tworzenia własnego warsztatu pracy.

Jeśli zaś chodzi o uczelnię i wszystkich tych, którzy towarzyszyli mi na drodze „studenckich zmagani”? Uważam ten okres za czas zupełnie wyjątkowy. Na ostatnim roku studiów osiadłam nawet na stacji w Raciborzu, więc miałam niepowtarzalną sposobność poznania miasta z perspektywy niemalże tubylcy. Poznałam wielu wspaniałych ludzi, a także wielu życzliwych przedstawicieli grona akademickiego uczelni. Przyjaźnie, które nawiązały się w tamtym czasie, trwają do dziś. To dowód na to, że był to czas owocny nie tylko pod względem naukowym, ale również osobistym.

Jakie cechy powinien mieć, według Pani, tak zwany wychowawca (nauczyciel) z powołania? Czego należy od niego oczekiwać?

Moim zdaniem całym sobą powinien on przede wszystkim kochać to, co zamierza robić. Szacunek do dziecka winien wyznaczać sens jego pracy i cały czas przyświecać wszelkim jego poczynaniom. To miłość i szacunek bowiem w parze z akceptacją dziecka gwarantują powodzenie wychowawcze. Praca wśród dzieci i dla dzieci to także pasja, albo się ją czuje albo nie. Nie ma tu miejsca na wartości pośrednie.

Proszę zdradzić swoje plany, zamierzenia, może marzenia (w sferze zawodowej i nie tylko).

Plany na przyszłość? Kiedyś słyszałam, że można tym rozśmieszyć Boga. Otóż zupełnie poważnie - najpierw chciałabym ukończyć studia magisterskie. Moim wielkim pragnieniem jest praca w charakterze terapeuty- jest szansa, że uda mi się tego doświadczyć - proszę więc mocno trzymać kciuki! Wielkim marzeniem, także dotyczącym kwestii zawodowych, jest możliwość kontynuacji działań ulicznych na dwóch rybnickich dzielnicach, które niestety zakończyły się wraz z finalizacją projektu T:RAF. Streetworking jest dla wielu wciąż czymś obcym, a co za tym idzie bardzo niedocenianą formą pomocy, również pedagogicznej. Chciałabym poznać specyfikę pracy we wszystkich możliwych warunkach. Zaczęłam od ulicy, gdzie skończę - nie wiem, ale nie wyobrażam sobie dla samej siebie innego miejsca na ziemi, niżeli to najcieplejsze - wśród dzieci.

Bardzo Pani dziękuję i życzę, aby te piękne zamierzenia się spełniły.

Taniec to też składnik pracy pedagogicznej - warsztaty taneczne z grupą podopiecznych - występ dancehallowy na festynie w niedobczyckim parku

Instytut Studiów Edukacyjnych

O wprowadzaniu młodych słuchaczy w świat muzyki

Agnieszka Dudek, Aneta Gamza - II rok edukacji elementarnej

Badania naukowe dowodzą, że muzyka klasyczna, szczególnie ta wykonywana na żywo, wpływa korzystnie na rozwój dziecka. Warto więc zadbać, żeby dzieci miały z nią kontakt już od najmłodszych lat. Najlepszą formą edukacji wydaje się udział w koncertach, podczas których dziecko może nie tylko posłuchać muzyki, ale i przyjrzeć się, jak wyglądają instrumenty, poznać wielu muzyków i dowiedzieć się sporo o kompozytorach i formach muzycznych.

Dzieci wykazują wielką aktywność

W Raciborskim Centrum Kultury raz w miesiącu odbywają się koncerty umuzykalniające, w których biorą udział dzieci klas I-III raciborskich szkół podstawowych.

Najmłodszych słuchaczy w świat muzyki wprowadza bardzo lubiany przez dzieci **mgr Franciszek Borysewicz**, wykładowca naszej uczelni.

Oto wypowiedź jednej z nauczycielek: „Już od dwudziestu lat uczestniczę w tych koncertach. Zawsze, gdy przychodzę tutaj z dziećmi, widzę, jak żywo zainteresowane są tymi zajęciami. Najbardziej podoba mi się sposób prowadzenia tych spotkań przez Pana Borysowicza. Można bez trudu dostrzec, że robi to z wielkim zaangażowaniem”.

Koncerty umuzykalniające mają formę narracji słowno-muzycznej, prowadzonej według przygotowanego wcześniej scenariusza, stanowiącego zamkniętą, zwartą fabułę zróżnicowaną pod względem charakteru i dynamiki.

Elegancko, odświętnie ubrane dzieci (wyrobienie w nich nawyku specjalnego przygotowywania się do wyjścia na koncerty jest ważnym składnikiem edukacji kulturalnej) przychodzą do sali kameralnej RCK, gdzie już czeka na nie, usadowiony na pianinie, wesoły miś, który jest wręcz uwielbiany przez dzieci, o czym przekonują ich wypowiedzi.

Na wstępie Franciszek Borysowicz przeprowadza pogadankę, której celem jest przypomnienie wiadomości muzycznych poznanych już na wcześniejszych spotkaniach. Ma to ogromny wpływ na muzyczny i intelektualny rozwój dziecka. Następnie prowadzący przechodzi do części właściwej, w trakcie której uczniowie poznają kolejny nowy instrument, utwory muzyczne, muzyków i kompozytorów. Zdumiewający jest fakt, że dzieci w klasach początkowych bardzo emocjonalnie odbierają te spotkania z muzyką. Już w tak młodym wieku muzyka ma dla nich tak ogromną wartość, że chcą aby towarzyszyła im jak najczęściej. Potwierdzeniem tego

są słowa siedmioletniego Michałka:

„Ja uwielbiam chodzić na wszystkie koncerty, tylko jest mi smutno, że nie mogę być w każdy piątek. Chciałbym, żeby były co tydzień. Najbardziej lubię poznawać nowych kompozytorów, chciałbym żeby na tych spotkaniach były o nich filmiki. Wracam do domu i jeszcze szukam w Internecie nowych kompozytorów. Moim marzeniem jest nauczyć się grać na gitarze klasycznej i kiedyś wystąpić na takim koncercie. Lubię też kiedy Pan zadaje pytania i nas chwali jak dobrze odpowiemy.”

Niektóre osoby mimo przeszkód, które stają na ich drodze, nie rezygnują z aktywnego uczestnictwa w przygodzie z muzyką. Przykładem jest dzielny Konrad, który wypowiada się następująco: „Jestem tutaj drugi raz i drugi raz się przewróciłem! Ale bardzo mi się tutaj podoba. Dzisiaj bardzo mi się podobało, a najbardziej, kiedy Michał grał na wiolonczeli”. Zaś uroczą Ania, była zachwycona dźwiękami, które wydobywały instrumenty.

Dzieci aktywnie uczestniczą w koncercie poprzez słuchanie muzyki, zabawy ruchowe, śpiewanie piosenek, naśladowanie gry na instrumentach, bądź prawdziwe wykonawstwo. Koncert ma na celu nie tylko zapoznanie dzieci z samą muzyką, lecz również instrumentem, z którego się ona wydobywa, z jego nazwą, historią, budową, sposobem gry. Prezentowane na koncertach utwory zawsze przystosowane są do percepcyjnych możliwości dzieci. Mały odbiorca muzyki, oswojony z bywaniem na widowni, chętniej wróci tam jako dorosły. A jak wiadomo - muzyka łagodzi obyczaje.

Pan **Michał Szkurienko** - pianista, który uraczył uszy młodych słuchaczy utworami znanych kompozytorów, mówi następujące słowa: „Zainteresowanie dzieci, atmosfera na koncercie w dużym stopniu zależy od prowadzącego. Jesteśmy bardzo szczęśliwi z tego powodu, że możemy występować wraz z mgr. Franciszkiem Borysowiczem, który jest niezastąpiony”.

W grudniowym koncercie umuzykalniającym uczestniczyły studentki II roku edukacji elementarnej Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu. Na większości z nas udział w koncercie wywarł ogromne wrażenie, doświadczyłyśmy wielu pozytywnych emocji i uświadomiłyśmy sobie sens zdobywania wiedzy i umiejętności muzycznych.

Oto niektóre wypowiedzi naszych koleżanek:

- „Koncerty umuzykalniające dla dzieci to wspaniała przygoda muzyczna, która również wpływa na rozwój intelektualny dziecka.”

- „Koncerty mają pozytywny wpływ na dzieci, kształtują u nich odpowiedni stosunek do danej sytuacji.”

- „Dzieci w tak młodym wieku nie zawsze mają możliwość poznania muzyki artystycznej, kompozytorów i instrumentów oraz pójścia na jakiegokolwiek koncert, dzięki tego typu spotkaniom, wiele dzieci odkrywa, że muzyka jest ich pasją.”

Również z chęcią głos zabrała **dr Gabriela Kryk**, która uczestniczyła w tym spotkaniu wraz z nami. Wicedyrektor Instytutu Studiów Edukacyjnych wypowiedziała się następująco: „Umuzykalnienie to nie tylko rozwój słuchu muzycznego, ale całego szeregu zdolności i umiejętności wspomagających pełny rozwój dziecka. Dzięki tego typu spotkaniom dzieci mają możliwość kształcenia w sobie wrażliwości na dźwięk, poczucia rytmu, wrażliwości na tekst oraz rozróżniania nastrojów w muzyce. Tym bardziej ma to znaczenie, jeżeli - tak jak w tym przypadku - prowadzący jest wykształconym muzykiem i znakomitą wychowawcą. Nie ukrywam również mojego zadowolenia z pobytu studentek na takim koncercie umuzykalniającym, wręcz uważam, że uczestnictwo być może przyszłych nauczycieli na tego typu spotkaniach powinno należeć do obowiązkowych.”

Program koncertu, który odbył się 14 grudnia 2012 roku w sali kame-ralnej Raciborskiego Centrum Kultury przy współpracy Instytucji Promocji i Upowszechniania Muzyki „Silesia” w Katowicach oraz Urzędu Miasta Racibórz, obejmował następujące utwory:

Robert Schumann - *Baśń zimowa*

Feliks Mendelssohn - *Pieśń bez słów op. 109*

Luigi Boccherini - *Menuet z Kwintetu Smyczkowego E-dur*

Fryderyk Chopin - *Scherzo b-moll op. 20, cz. II*

Niccolo Paganini - *Wariacje na strunie G*

Piotr Czajkowski - *Taniec Wieszczki Cukrowej z baletu pt. Dziadek do orzechów*

Aleksander Arutunian - *Impromptu*

Wykonywali je:

Michał Szkurienko - fortepian

Tomasz Starzec - wiolonczela

Koncerty umuzykalniające to wspaniałe przedsięwzięcie, prowadzone przez Franciszka Borysowicza z pasją, w ciekawy sposób i w przyjaznej atmosferze już od trzydziestu lat. Jego zasługi zawierają się bardzo trafnie w słowach A. W. Combsa: „Dobry nauczyciel wówczas znajdzie drogę do dziecka, kiedy sam sobie, swoje talenty i swoje środowisko wykorzysta dla swoich uczniów i ich zadowolenia.”

Głębokie ukłony także w stronę muzyków, którzy swoją pasją zarażają młode pokolenie.

Kończąc pragniemy pozostawić ku przemyśleniu słowa Zoltana Kodalya: „Jeżeli dziecko w ważnym dla swego rozwoju - w wieku 6-16 lat, nie przeciśnie się przez prąd wielkiej, prawdziwie artystycznej muzyki, w późniejszych latach już nigdy nie będzie jej potrzebowało”.

Foto: A. Dudek

Muzyczne gawędy Franciszka Borysowicza znakomicie trafiają do młodych odbiorców

Instytut Sztuki

CZTERY ŻYWIOŁY

w kędzierzyńskiej "Galerii na Strychu"

dr Gabriela Habrom-Rokosz

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Raciborzu w okresie od października 2012 do stycznia 2013 roku uczestniczyła jako współpartner, obok Urzędu Miasta w Kędzierzynie-Koźlu, Miejskiego Ośrodka Kultury w Kędzierzynie-Koźlu oraz Firmy Fotograficznej Cewe Color, w Międzyszkolnym Fotograficznym Projekcie Edukacyjnym "Cztery żywioły". Realizację zadań w powyższym projekcie, tj. poprowadzenie warsztatów fotograficznych dla grupy około 60 uczestników wraz z opiekunami, powierzono mnie. Projekt wsparły również: Fundacja Warsztatów Fotograficznych 2.8 z Opola oraz PSP nr 5. Patronat honorowy objął Prezydent Kędzierzyna-Koźla. Nad całym przedsięwzięciem czuwały Panie - inicjatorki i koordynatorki - **Elżbieta Setnicka** z PSP nr 12 oraz **Joanna Polewska** z PSP nr 5 w Kędzierzynie-Koźlu. Szkoły biorące udział w projekcie to: PSP 5, PSP 6, PSP 11 i PSP 12.

Uznając, że będzie to wspaniała szkoła dydaktyki - poprzez współpracę studentów z młodzieżą szkolną pod okiem doświadczonych pedagogów - a jednocześnie poznanie warsztatu pracy przez przyszłych nauczycieli plastyki, fotografii czy zajęć artystycznych do warsztatów, postanowiłam włączyć grupę młodzieży studenckiej z drugiego roku kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych. Jak wspomina Pani Joanna Polewska - absolwentka kierunku pedagogika - specjalność terapia psychopedagogiczna Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu: *Czas trwania projektu był niesamowicie rozwijający dla dzieci, a także wyjątkowy dla organizatorów i opiekunów grup. Dzięki udziałowi w projekcie mogliśmy obserwować dzieci, które z pasją i zaangażowaniem robiły coraz to lepsze i ciekawsze zdjęcia.*

W godzinach wieczornych 16 stycznia 2013 w kędzierzyńskim Domu Kultury "Kozle" odbył się wernisaż pokonkursowej wystawy fotograficznej "Cztery żywioły" z udziałem patronów, sponsorów i mieszkańców miasta oraz uczestniczącej w projekcie młodzieży szkolnej wraz z opiekunami grup projektowych. "Galerię na Strychu" wypełnił tłum uczestników projektu i gości zainteresowanych efektami konkursu fotograficznego, wieńczącego wiele etapów działań twórczych. Powstało mnóstwo twórczych rozwiązań. Zwyciężczynią konkursu została **Zuzanna Banasiak**.

To właśnie dzięki zaangażowaniu i pomysłowości dzieci wybór najlepszego konkursowego zdjęcia był bardzo trudny. Bardzo dziękujemy wszystkim uczestnikom projektu za energię, opiekunom za poświęcony czas oraz sponsorom i partnerom za udzielone wsparcie. Szczególne podziękowania należą się Pani Dr Gabrieli Habrom-Rokosz oraz studentom drugiego roku za czas, serdeczne przyjęcie podczas warsztatów oraz całe serce włożone w naszą współpracę. Dziękujemy - dodaje Joanna Polewska.

Laureatka konkursu – Zuzanna Banasiak

Od lewej Elżbieta Setnicka, dyrektor PSP nr 5, Agata Blachucik, dr Gabriela Habrom-Rokosz, Joanna Polewska i Aleksandra Izworska, jedna z opiekunek grup projektowych

Foto: M. Rokosz

Foto: M. Rokosz

Ela Setnicka, dyrektor PSP 5 Agata Blachucik, dr Gabriela Habrom-Rokosz a w tle Joanna Polewska, Aleksandra Izworska i Kornelia Ochot-Mucha

Foto: M. Rokosz

Na dole od lewej: Aniela Jurczyszyn, Paweł Sucharzewski, Krzysztof Antonik; stoją od lewej: Michał Sadowczyk, Małgorzata Malecka, Joanna Polewska, Magdalena Kasprzak, Maja Konobrodzka, Agata Blachucik, Martyna Kalita, Aleksandra Izworska, Zuzanna Banasiak, Zuzanna Kulik, Patrycja Tomczyk; z boku po prawej: Kornelia Ochot-Mucha, dr Gabriela Habrom-Rokosz i Elżbieta Setnika

Foto: M. Rokosz

Instytut Sztuki
Studenckie Koło Naukowe Fotografii Artystycznej FOTON
Studenckie Filmowe Koło Naukowe ANIMATIK

Czas fotografii i czas w fotografii

dr Gabriela Habrom-Rokosz, opiekun FOTONU

"Zatrzymanie w czasie jest fascynujące, gdyż właściwie jest niemożliwe, a fotografia ten właśnie moment zatrzymuje" [Tadeusz Kantor]

Noworoczne "Rozmowy o fotografii" [15.01.2013] stały się okazją do refleksji na temat **czasu**. Ten **szczególny termin** a właściwie **jego wartość** - w dobie szalonego pędu za dobrem materialnym - wydaje się być bardzo istotna. Aktualnie panujące trendy fotograficzne coraz częściej zaprzeczają początkowym założeniom tej jakże popularnej dziś dyscypliny sztuki. Bogactwo asortymentu, dostępność i łatwość obsługi urządzeń do fotografowania sprzyja nadprodukcji obrazu. Najgorsze jest to, że coraz częściej aparat fotograficzny przyjmuje rolę karabinu maszynowego, zaś jego "operator" ogranicza swoje zaangażowanie do jednej jedynej funkcji, jaką jest spust migawki. Wiele "zainteresowanych" fotografią nie zadaje sobie nawet trudu wyjęcia z folii instrukcji obsługi aparatu. W tej sytuacji rozmowy o fotografii, ilustrowane konkretnymi przykładami, odnoszącymi

się do istoty tego rodzaju twórczości nie tylko podnoszą świadomość, ale wskazują na jej sens.

Tradycyjne spotkanie zainteresowanych fotografią i filmem było ostatnim w siedzibie Instytutu Sztuki przy ul. Cecylii, stąd na dobry nowego początek opiekunowie naukowemu studenckich kół FOTON i ANIMATIK postanowili połączyć siły, aby uatrakcyjnić spotkanie. Motyw czasu w fotografii i filmie przewijał się w rozmowach towarzyszących multimedialnym i klasycznym pokazom zdjęć. Podczas prezentacji autorskich zestawów dokonywano estetycznej i merytorycznej analizy poszczególnych obrazów fotograficznych. Odnosząc się do kart historii zapisanych światłem przywołano kilku nazwisk znakomitych fotografików dla których fotografia pozwala wyostrzyć wzrok i zachować naszą pamięć. Nestor polskiej fotografii, Jerzy Lewczyński, którego mieliśmy przyjemność gościć na jednym z pierwszych spotkań FOTON-u z cyklu "Rozmowy o fotografii", uwielbia wywoływać zdjęcia ze starych negatywów, bo ma wrażenie fizycznego kontaktu z przeszłością poprzez zatrzymane cząstki światła na kliszy.

Dla wielu, zarówno fotografujących, jak i obserwujących, czas staje się tym wszystkim, co prowadzi nas w głąb, w istotę chwili obecnej. Otóż, gdybyśmy nawet skonfrontowali ze sobą wszystko to, co wiemy o przeszłości oraz całą niepewność przyszłości, to właśnie w teraźniejszości najbliższej nam do wieczności. Tej, która trwa gdzieś pomiędzy czasem fizycznym a naszym pragnieniem jego metafizycznego poznania.

"Niby metrum wspólne — a ludzie jak ludzie
— w niemiarywych taktach komponują kolejne lata swojej doczesnej symfonii" [Adam Rokosz, *Czas*]

Refleksje dr Gabrieli Habrom-Rokosz

Foto: M. Sobczyk

Temat spotkania wzbudził ożywioną dyskusję

Foto: M. Sobczyk

W poszukiwaniu nowych doznań

mgr Marek Furmanowicz, opiekun Koła ANIMATIK

Styczeniowe spotkanie skojarzyło mi się z autobusem wypełnionym ludźmi jadącymi w poszukiwaniu nowych doznań i odkrywaniu tego, co było do tej pory ukryte. W układzie kierowniczym pojazdu koła napędowe obracały się zgodnie w miarowym tempie w tę samą stronę. Jedno koło to

FOTON, drugie - ANIMATIK. Zimowe bieżniki obydwu kół zapewniły wygodną jazdę. Uczestnicy nietypowej wycieczki - fotograficy i filmowcy - mogli „zwieźć” miejsca zatrzymane w czasie na czarno-białych i barwnych fotografiach, jak też odczuć klimat filmów. W trakcie spotkania filmy własnej produkcji zaprezentował student III roku edukacji artystycznej - **Daniel Pogorzelski**. Co prawda twórca nie mógł osobiście uczestniczyć w projekcji, jednak klimat jaki powstał na sali pozwolił na uzewnętrznienie duchowości i charyzmy młodego artysty. Zaprezentowane zostały filmy będące specyficzną kombinacją fabuły, eksperymentu i animacji cyfrowej. Publiczność zobaczyła:

1. *Ruch*
2. *Tab bang*
3. *Ręka, noga, mózg na ścianie, zęby na talerzu*
4. *Speak to Me*
5. *Mr Brubakers Strawberry Alarm Clock*

Po zakończeniu prezentacji, nagrodzonej gromkimi oklaskami, przyszedł czas na wymianę myśli i ciekawą rozmowę. Następnie miejsce przy projektorze zajął Jakub Krzyżek, student drugiego roku edukacji artystycznej. Osobiście zaprosił on do obejrzenia najnowszej własnej produkcji - wideoklipu zrealizowanego przy udziale zespołu PROJEKT X. Podejście do tematu, ciekawy materiał i zgrabny montaż na pewno spodobały się zebranym. W pracy **Jakuba Krzyżeka** widać pasję i rzetelne podejście do realizacji autorskiego filmu.

Obecnie Studenckie Filmowe Koło Naukowe ANIMATIK tworzą studenci drugiego i trzeciego roku edukacji artystycznej. Osoby zainteresowane uczestnictwem w kole filmowym już teraz zapraszamy na kolejne spotkanie. Szczegóły dotyczące harmonogramu działań koła ANIMATIK zostaną podane w zaproszeniach.

Każdy kadr poddawany jest wnikliwej analizie

Czas (w) fotografii biegnie zupełnie inaczej

Foto: M. Sobczyk

Foto: M. Sobczyk

Instytut Sztuki

Grupa Wsparcia Anonimowych Artystów (Grupa A.A.)

Daniel Pogorzelski FOTON & ANIMATIK

6 stycznia 2013 roku odbył się wernisaż wystawy fotografii Grupy Wsparcia Anonimowych Artystów. „Pacjenci” grupy są studentami III roku kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych (specjalność: kreacja plastyczna z grafiką użytkową) Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu. Prezentowane w "Galerii za szafą" prace, to efekt działań twórczych w ramach przedmiotu: fotografia, realizowanego na pierwszym i drugim roku studiów. Fotografie te nigdy wcześniej nie były publikowane. Ich tematyka jest bardzo zróżnicowana, ponieważ każdy chciał za pośrednictwem obrazu fotograficznego przedstawić swoją indywidualną wrażliwość artystyczną, dlatego mieszają się tutaj techniki czarno-białej fotografii klasycznej z obrazem cyfrowym, aż po komputerowe manipulacje wcześniej popełnionej kliszy. Grupa A. A. traktuje całe przedsięwzięcie z lekką nutką ironii oraz szczyptą humoru (stąd jej nazwa). Na swoim koncie ma wystawy między innymi w Muzeum Ziemi Głubczyckiej w Głubczycach, Wiejskim Domu Kultury w Olzie oraz Przystanku Kulturalnym „Koniec Świata”. Uczestnikami ostatniej wystawy byli: **Natalia Jankowska, Anna Rojek, Aleksandra Paradowska, Patrycja Warzeszka, Mateusz Malarz, Krzysztof Sadło** oraz **Daniel Pogorzelski**. W planach grupy jest dalsze promowanie uczelni, a przy tej okazji również indywidualnej i zespołowej twórczości studenckiej. Z pewnością w semestrze letnim 2013 roku zorganizowana zostanie kolejna porcja „artystycznych wypieków”. Najbliższa wystawa planowana jest na połowę kwietnia w raciborskiej Galerii "Czary Kot" przy ul. Opawskiej.

Foto: M. Malarz

Foto: P. Warzeszka

Instytut Sztuki
Studenckie Koło Naukowe Fotografii Artystycznej FOTON

Fotograficzne spojrzenia na Śląsk

dr Gabriela Habrom-Rokosz

Prezentowana na przełomie grudnia 2012 i stycznia 2013 wystawa (anonsowaliśmy ją w poprzednim numerze „Eunomii”) to efekt współpracy dwóch kół naukowych: Studenckiego Koła Naukowego Fotografii Artystycznej FOTON oraz Fotograficznego Koła Naukowego Uniwersytetu Śląskiego. W ramach tej współpracy zrealizowano projekt fotograficzny poprzedzony plenerem, obejmującym zwiedzanie czynnej kopalni KWK "Wieczorek" w Katowicach oraz nieczynnej kopalni "Rozalia" w Piekarach Śląskich.

"Śląsk w obiektywie" to spojrzenie na nasz region z różnych perspektyw, tej przemysłowej i tej bardziej subtelnej - estetycznej. Kilkunastu autorów, kilkanaście prac i kilkanaście punktów widzenia - to nic innego jak swego rodzaju wymiana myśli i spojrzeń. Autorzy prezentują tu własną wizję Górnego Śląska przez pryzmat indywidualnych zainteresowań, jedni dokumentując architekturę, inni uprawiając fotografię społeczną, a jeszcze inni tworząc abstrakcyjne formy czy kreując portret. Wspólny jest mianownik - Śląsk i to, co w nim wyjątkowe.

FOTON:

działa przy Instytucie Sztuki Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu - oficjalnie od 2005r. Zrzesza studentów i absolwentów

Na pierwszym planie: Jarosław Kowalski i Jakub Krzyżek; na drugim planie: z lewej Patrycja Cichy, z prawej Katarzyna Czaplicka

Jakub Krzyżek i Patrycja Cichy

Foto: G. Habrom-Rokosz

Foto: G. Habrom-Rokosz

PWSZ oraz inne osoby zainteresowane fotografią klasyczną lub obrazem cyfrowym. W ramach działalności statutowej organizuje spotkania autorskie [m.in. w 2006 r. gościł nestora polskiej fotografii Jerzego Lewczyńskiego, członka ZPAF], warsztaty i plenery fotograficzne, lekcje otwarte, wystawy i prezentacje multimedialne. Współpracuje również z wieloma instytucjami zajmującymi się fotografią, jak ZPAF, DGPh [Niemiecki Związek Fotografików] oraz klubami i stowarzyszeniami fotograficznymi. Od 2008 roku Koło promuje twórczość młodych adeptów sztuki fotografowania podczas cyklicznych spotkań "Rozmowy o fotografii", poświęconym różnym aspektom fotografii. Bogaty program spotkań oferuje między innymi: autorskie pokazy fotografii z zastosowaniem różnych technik, multimedialne prezentacje, analizę obrazu fotograficznego i cyfrowego, projekcję filmów, dyskusje na temat wybranych problemów z historii fotografii. W ramach współpracy PWSZ z wieloma lokalnymi instytucjami, członkowie Foton-u prowadzą warsztaty twórcze, wprowadzając uczestników w tajniki fotografii klasycznej i cyfrowej. Dorobek artystyczny Koła stanowi kilkanaście wystaw w kraju [Bytom, Głubczyce, Jastrzębie Zdrój, Kalisz, Katowice, Racibórz, Rybnik, Tarnobrzeg, Wodzisław Śląski] i za granicą [Białoruś, Niemcy, Republika Czeska].

Marta Zart i Jarosław Kowalski

Członkowie Koła regularnie prezentują swoje prace na Międzynarodowym Rybnickim Festiwalu Fotografii oraz biorą udział w światowym Foto Art. Festiwalu w Bielsku-Białej.

FKN:

Koło naukowe zostało utworzone w 2010 roku z inicjatywy doktorantki Joanny Klimczak z Zakładu Medioznawstwa na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach [absolwentki kierunku: edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych PWSZ w Raciborzu, pełniącej w latach 2005-2007 funkcję przewodniczącej Studenckiego Koła Naukowego Fotografii Artystycznej FOTON w Raciborzu].

Opiekunem Fotograficznego Koła Naukowego został prof. zw. dr hab. Andrzej Gwóźdź. Obecnie spotkania, w formie rozmów o fotografii, prowadzone są przez samych studentów, którzy dzięki zaangażowaniu wciąż dążą do coraz to skuteczniejszych działań. Między innymi w 2011 roku zorganizowana została wystawa grupowa pt. "Śląskie Migawki", którą oglądać można było na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Śląskiego. Zdjęcia członków ukazały się także podczas Festiwalu Naukowego Uniwersytetu Śląskiego na ul. Bankowej. Tegoroczne osiągnięcia to przede wszystkim wystawa grupowa pt. "Uliczna gra" w Bielsku Białej. Spotkania często mają charakter warsztatów, podczas których studenci wymieniają się doświadczeniami oraz uczą się nawzajem.

Jakub Krzyżek FOTON

Andrzej Sobocik FOTON

Panu Profesorowi
Aleksandrowi Ostrowskiemu
najszczerze wyrazy współczucia
z powodu śmierci
OJCA
składają koleżanki i koledzy z pracy

Bractwo Sorontar zaprosiło raciborskich studentów

Grupa studentek Instytutu Sztuki miała możliwość połączenia pasji twórczej, w ramach warsztatów artystycznych, z potrzebą poznawania ciekawych miejsc w malowniczych plenerach wciąż niedocenianej perły Śląska Opolskiego, jakim jest Głogówek. Tygodniowy pobyt w miasteczku, uwiecznionym m.in. przez Henryka Sienkiewicza w *Potopie*, dał raciborskim artystom możliwość poznania uroków tej atrakcyjnej miejscowości. Pozwolił również organizatorom warsztatów zrealizować ambitne artystyczne plany.

Na warsztaty twórcze w Głogówku studenci PWSZ w Raciborzu zostali zaproszeni przez Bractwo Sorontar. Jest to stowarzyszenie z blisko ośmioletnią historią. Zrzesza czterdziestu ośmiu członków, rekrutujących się głównie ze środowisk studenckich. Członkami Bractwa są osoby interesujące się w szerokim zakresie kulturą i sztuką: zwłaszcza filmem, teatrem, muzyką, fantasy, a przede wszystkim zajmujące się rekonstrukcją historyczną. Celem Bractwa jest organizowanie różnorodnych wydarzeń, przede wszystkim tych związanych z fantastyką, historią, kulturą. W tym zakresie zorganizowaliśmy szereg larpów (czyli gier terenowych o tematyce edukacyjnej i rozrywkowej), nakręciliśmy kilka filmów, organizowaliśmy liczne wernisaże, spotkania dyskusyjne, warsztaty. Działamy bardzo prężnie, starając się poprzez fantastykę, historię i legendy promować naszą małą ojczyznę (tereny pogranicza, a zwłaszcza ziemię prudnicką i głogówecką)

Lista najważniejszych przedsięwzięć zorganizowanych przez nas całkowicie społecznie bez jakichkolwiek dotacji:

- Larp Sorontar - 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2011, 2012
- Larp Czas Młota - 2010,
- Larp Neurontar - 2006,
- Festyn Fantasy - 2008, 2009, 2011, 2012,
- poszukiwanie skarbu - 2009, 2011, 2012,
- zbudowanie przenośnej imitacji grodu średniowiecznego w roku 2011,
- wakacyjne kino plenerowe o tematyce historycznej i społecznej organizowane w roku 2010,
- warsztaty ceramiczne dla młodzieży w Gminnym Ośrodku Kultury w roku 2008,
- pomoc przy stworzeniu projektu Towarzystwa Miłośników Głogówka – Przewodnik „Ziemia Głogówecka”,
- zorganizowanie jednodniowego pokazu fantasy dla dzieci ze Szkoły Specjalnej w Głogówku w roku 2010 i 2012,
- rozpoczęcie akcji sprzątania zaniedbanych cmentarzy w roku 2011,
- zrealizowanie profesjonalnego fabularyzowanego filmu w roku 2011,
- zrealizowanie trzech krótkometrażowych amatorskich filmów,

Udział w projekcie był wielkim wyzwaniem dla raciborskich studentek

- zorganizowanie „Żywiółów Kultury”, imprezy promującej artystów Ziemi Prudnickiej w roku 2011,
- współorganizowanie z grupą teatralną „Chłopcy Pana Janka” Głogówceckich Starć Kulturalnych w roku 2011,
- zorganizowanie akcji krwiodawstwa „nie bądź żyła” w roku 2011,
- kultywowanie regionalnego zwyczaju tzw. Judasza (Wielka Środa, godziny wieczorne) w roku 2007, 2008, 2009, 2010,
- współrealizacja klipu dla Grubsona i BRK "Zacieszac"
- zorganizowanie pokazów fantasy w 2012 r. (Rajd Malucha-Prudnik, Festyn Zamkowy-Moszna, Święto 10 Brygady Logistycznej Wojska Polskiego w Opolu, Piknik Funduszy Europejskich w Opolu - na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego).

Celem działań warsztatowych było wytworzenie rekwizytów oraz elementów scenograficznych koniecznych do przeprowadzenia projektu o nazwie „Wrota do Krainy Pradziada”. *Rekwizyty powstałe w czasie warsztatów był zaledwie częścią niezbędnych rzeczy, których potrzebowaliśmy do przeprowadzenia sierpniowego eventu. Nie ukrywam jednak, że wkład żaków z Raciborza w rozmach naszej imprezy był bardzo ważny i wiązał się ze sporym zaangażowaniem uczestników zajęć* - wyjaśnia Olaf Koenig, jeden z koordynatorów warsztatów. Tegoroczna gra larpowa Sorontar oraz poprzedzający ją Festyn Fantasy zostały odebrane przez uczestników i widzów bardzo ciepło. *Doświadczenia jakie niesie za sobą współpraca z Państwową Szkołą Zawodową w Raciborzu jest dla nas bardzo cenne. Przyszłoroczne warsztaty zamierzamy zorganizować z jeszcze większym rozmachem i w sposób jeszcze bardziej atrakcyjny dla raciborskich studentów* - wyjaśnia Dastin Wawrzyniak, współorganizator warsztatów.

*

Dzieła, które powstawały w czasie zajęć posłużą jako elementy scenograficzne oraz rekwizyty w grze terenowej typu Larp. Gra Sorontar 2012 jest integralną częścią międzynarodowego projektu "Wrota do krainy Pradziada" organizowanego w Prudniku w pierwszej połowie sierpnia

ubiegłego roku. LARP (ang. live action role-playing) to odmiana gry fabularnej rozgrywana na żywo. Nazwy tej często używa się zamiennie z nazwą gra terenowa. LARP-y są podobne do improwizowanej sztuki teatralnej. Reżyser i scenarzysta, zwany Larpmasterem (funkcja analogiczna do Mistrza Gry w klasycznych odmianach RPG), jest jedyną osobą, która zna scenariusz w całości. Reszta uczestników (graczy) staje się aktorami – wciela się w swoje postacie i odgrywa przydzielone im role w tworzonej wspólnie historii. Kolejną częścią tego projektu jest festyn spod znaku miecza i magii, który poprzedza poszukiwanie skarbu. W organizację zaangażowane są polskie i czeskie stowarzyszenia, władze gminne i powiatowe oraz Euroregion Pradziad.

Zajęcia warsztatowe odbywały się w niedawno oddanym do użytku, świetnie wyposażonym, warsztacie dzięki uprzejmości dyrektora Zespołu Szkół w Głogówku - pana A. Stochmiałka. Studentki PWSZ Racibórz w trakcie trwania warsztatów zajmowały się malarstwem, sztukaterią, rysunkiem oraz rzeźbą. Najtrudniejszym wyzwaniem była rzeźba. *Mam zajęcia z rzeźby na studiach, ale nigdy nie zabierałam się za takie rozmiary w tak krótkim czasie. Do samego końca nie byłam pewna efektu, ale na szczęście udało się bez problemu skończyć na czas. Jednak wyzwanie nie okazało się niemożliwe do osiągnięcia. Jeśli chodzi o atmosferę - nie można sobie wymarzyć lepszej. Organizacja zapięta na ostatni guzik, wszyscy nastawieni przyjaźnie i chętni do pomocy* - relacjonuje jedna z uczestniczek warsztatów, Izabela Szewców.

*

W roku 2013 głogóweckie warsztaty zostaną przygotowane po raz kolejny. Zapraszamy już teraz wszystkich chętnych studentów Instytutu Sztuki Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu do uczestnictwa w tegorocznej edycji Sorontarowych Warsztatów Twórczych w Głogówku.

Nie spodziewaliśmy się tak dobrej atmosfery i tak wysokiego poziomu wykonanych rekwizytów. W przyszłych latach mamy nadzieję, że nasza współpraca z Instytutem Sztuki PWSZ Racibórz będzie równie owocna.

Do zobaczenia w Głogówku!

Ekipa raciborskich studentek z przedstawicielami Bractwa Sorontar

Foto: archiwum Bractwa Sorontar

Jaka przyszłość wielokulturowej Europy?

Dr Joanna Kapica-Curzytek

Współcześnie zjawisko imigracji do Europy wydaje się nie mieć analogii w historii, ze względu na dynamicznie toczące się procesy globalizacji i unifikacji. Jednocząca się Europa jest społeczeństwem otwartym – demokratycznym, respektującym prawa i swobody obywatelskie jednostki. Czy taka postawa nie zaszkodzi Europie w sytuacji, gdy miliony „nowych obcych” przyjeżdżają z różnych stron świata z nadzieją na rozpoczęcie nowego życia? Jak znaleźć kompromis między humanistycznymi zobowiązaniami a nieuleganiem presji wywieranej przez imigrację?

Zjawisko imigracji w historii ludzkości zawsze było sprawą skomplikowaną. To, że obie strony – tak nowo przybyli, jak i stykający się z nimi tubylcy – doznają dyskomfortu oraz poczucia „utruty znajomego świata” jest zaledwie powierzchownym stwierdzeniem. W rzeczywistości otwiera się przed nimi nowe oblicze wielowymiarowych i złożonych problemów. Wynikają one z różnic kulturowych, religijnych, a także rasowych i dotyczą większości dziedzin ludzkiego życia. Niosą ze sobą konieczność rozstrzygnięcia

nieznanych wcześniej dylematów – na gruncie indywidualnych decyzji oraz w skali funkcjonowania państwa.

Naukowiec holenderski Paul Scheffer podjął się próby ukazania problemu imigracji, dokonując gruntownej analizy kontekstu, przyczyn i wielorakich skutków tego zjawiska. To niełatwe zadanie, gdyż często wiele faktów jest trudnych do uchwycenia lub też wymykają się jakiegokolwiek klasyfikacji. Wielką zaletą tej książki jest jej interdyscyplinarność. Autor porusza się nie

tylko na gruncie socjologii, ekonomii, wiedzy o kulturze czy polityki, (co wydaje się oczywiste), ale przedstawia to zagadnienie także z perspektywy niszowych dziedzin, jak na przykład urbanistyka. To zwraca uwagę na fakt, iż imigracja stała się przedmiotem zainteresowania przedstawicieli wielu dziedzin nauki i specjalności.

Książka pisana jest z perspektywy doświadczeń z imigrantami w Holandii, ale wiele jest odniesień i analogii do rzeczywistości innych krajów, również Polski. Autor szczególnie dużo miejsca poświęca krajom Europy Zachodniej, poszukując w ich powojennej historii zjawisk decydujących o współczesnym obliczu imigracji. Scheffer analizuje także wnikliwie (choć miejscami być może nadmiernie drobiazgowo) historyczne i współczesne realia związane z imigracją w USA. Autor jest przekonany, że odwołanie się do doświadczeń amerykańskich pozwoli Europie rozwiązać wiele dylematów związanych z kształtowaniem odpowiedniego podejścia wobec „nowych obcych”.

A dylematów dotyczących odpowiedniego podejścia nadal jest wiele. Autor nie kryje, że jesteśmy świadkami rozgrywanego się na naszym kontynencie „dramatu multikulturowego”. Pomimo wysiłków i oficjalnych deklaracji ze strony krajów Europy, nowo przybyli są marginalizowani, mają trudności z adaptacją i żyją w kulturowych gettach. Fiasco ponosi wobec nich państwowe szkolnictwo. Scheffer nie mówiłby nam w tym miejscu niczego nowego, gdyby nie to, że jednocześnie bez obaw stawia ważne pytania, przełamując złą historię milczenia w imię politycznej poprawności. Trzeba się zatem przyjrzeć, jakie są koszty utrzymywania państwa opiekuńczego i czy przypadkiem nie przewyższają one zakładanych zysków w postaci taniej siły roboczej. Koszty są ponoszone nie tylko w wymiarze ekonomicznym, ale także na gruncie kultury, wartości i społecznego ładu – dowodzi Scheffer. Nie boi się też otwarcie powiedzieć, że imigracja to zagrożenie dla tolerancji, bo nowo przybyli w najmniejszym stopniu nie poczuwają się do współodpowiedzialności za nową ojczyznę. „Imigracja godzi więc głęboko i dotyka czułych punktów naszych instytucji i swobód obywatelskich.” – konkluduje Autor.

Przyczyną takiego stanu rzeczy jest rażąca nierównowaga pomiędzy przyznawanymi prawami obywatelskimi a egzekwowanymi przez państwo obowiązkami. To pokłosie modelu „multikulturalizmu”, gdzie zakłada się podkreślanie różnic oraz przejawianie postaw tolerancji i szacunku wobec innych kultur. Zdaniem Autora taka koncepcja społeczeństwa zawodzi, co widać szczególnie, gdy dochodzi do konfrontacji ideałów społeczeństwa otwartego Europy z ideologią ortodoksyjnego islamu. Europa znajduje się tu wyraźnie pod presją i najwyższy czas rozpocząć poszukiwanie nowej formuły demokratycznego społeczeństwa. Wymaga to zmiany podejścia wobec zagadnień tożsamości, tolerancji czy swobód obywatelskich. Trzeba wyznaczyć na nowo granice indywidualizmu i norm społecznych, a być

może także dokonać zmian w Konwencji Genewskiej. Autor opowiada się za gruntownym przewartościowaniem kategorii obywatelstwa oraz swobód jednostki. Czy wystarczające dla utrzymania demokracji będzie zaniechanie spojrzenia wstecz („skąd jesteś?”) na rzecz akcentowania wspólnoty doświadczeń, które połączą mieszkańców jednego kraju?

To nowe podejście do powinności obywatelskich być może mogłoby osłabić na przykład fundamentalistyczne postawy wyznawców islamu, które wywołują w Europie największe obawy. Jednak Autor nie kryje, że to trudne zadanie, gdyż przejawy liberalizacji postaw muszą również być widoczne u samych wyznawców, a reformatorów w islamie jest na razie niewielu. Dyskusyjną sprawą jest zawarta w tekście teza, że nowe podejście wobec imigracji musi również oznaczać selekcję imigrantów i wpuszczanie do siebie tych lepiej wykształconych. Niestety, Autorowi nie udało się uciec od europocentrycznego myślenia, bowiem zapomina, że nasilony drenaż mózgów krajów ubogich pociągnie za sobą w dalszej perspektywie pogłębienie różnic i nawarstwienie problemów związanych z imigracją.

Studium Scheffera na temat imigracji jest tak wnikliwe i wielowymiarowe, że boleśnie wręcz rzuca się w oczy brak wzmianki o „niewolnictwie XXI wieku”, jakim jest nielegalny przemyt do Europy i zmuszanie do prostytucji kobiet i dzieci. To również fakt powiązany z imigracją oraz niestety, zjawisko zataczające coraz szersze kręgi. Zbyt optymistyczna wydaje się być sugestia Autora przy okazji analizy historii imigracji w USA, że niewolnictwo na naszej planecie jest już historią. W społeczeństwie otwartym trzeba dostrzec i ten problem łamania praw człowieka oraz zmierzyć się z nim z całą stanowczością.

Nie ulega jednak wątpliwości, że książka zawiera wiele cennych przemyśleń i prób nakreślenia kierunku toczących się w Europie i na świecie społecznych przemian. Jak sygnalizuje Autor: „Europa starzeje się i zmienia kolor”, zatem poszukiwanie równowagi między tymi procesami wydaje się być priorytetem dla Zjednoczonej Europy. Również i nasz kraj nie pozostanie na uboczu tych zmian - Scheffer przewiduje, że w ciągu najbliższych 10 lat Polska stanie się – obok innych krajów Europy Wschodniej - krajem docelowym dla imigrantów. Czy dzięki refleksji nad zagadnieniami przybliżonymi w tej książce unikniemy błędów, które popełniły inne kraje? Lektura pozwala wnikliwie przyjrzeć się nieznanym nam dotąd problemom imigracji i już teraz próbować poznać to, co w przyszłości będzie naszą codziennością. A jest to znakomite wprowadzenie do tych zagadnień, syntetyczne i przekrojowe studium na temat imigracji. Jako dzieło pionierskie, przynajmniej na rynku polskim, stanie się zapewne klasyczną pozycją.

Tekst ukazał się w magazynie kultury popularnej „Esensja” (www.esensja.pl), którego autorka jest stałą recenzentką. Przedruk za zgodą redakcji.

Foto: svk

Studium Języków Obcych

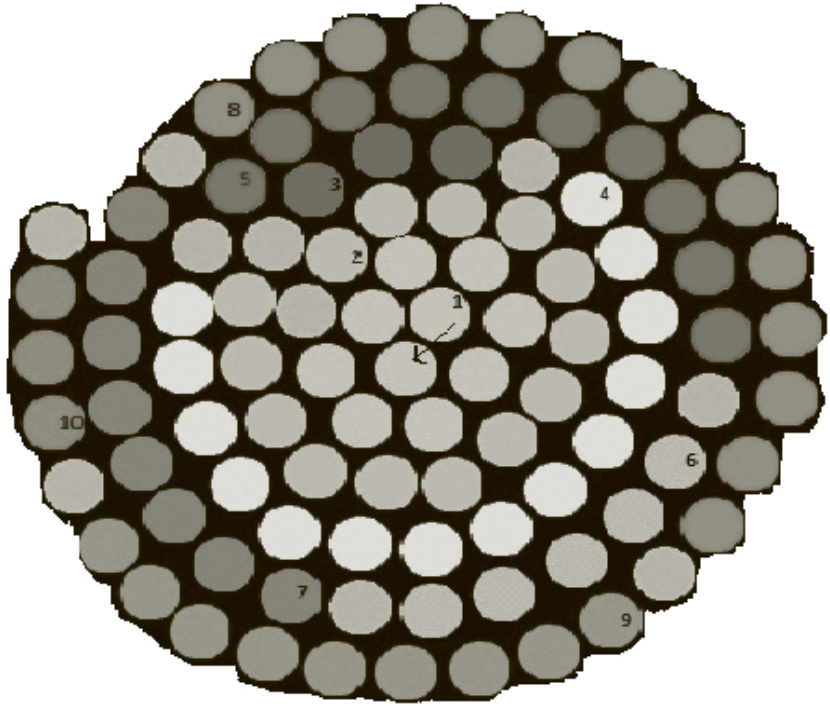
Zagadkowy kącik językowy

Zapraszam do dalszej zabawy, oczywiście z drobnymi nagrodami. Dziś krzyżówka sportowa, w języku niemieckim. Na rozwiązanie czekamy jak zawsze dwa tygodnie po ukazaniu się numeru „Eunomii”. Proszę je przesyłać na adres mailowy alina.zimna@pwsz.raciborz.edu.pl z nagłówkiem „zagadka”

Dla pierwszych trzech osób przewidziane są nagrody rzeczowe.

Przypominam, że prezentowane zagadki są autorstwa wykładowców, a także studentów. Zapraszamy więc do współpracy.

Alina Zimna

Sport

1. Die Sportart in der du den Ball über das Netz spielen musst	7. Man kann eine goldene, silberne oder bronze bekommen
2. Er hat eine Pfeife und verteilt rote und gelbe Karten	8. Sportarten, in denen es keine Bälle gibt, zum Beispiel: Laufen, Springen usw. (Oberbegriff)
3. Man schießt sie in die Tore (auf Polnisch „GOL”)	9. Das ist eine Sportveranstaltung für Sportler der ganzen Welt und sie findet alle vier Jahre statt
4. Die Sportart, wo zwei Personen auf dem Eis tanzen	10. Er feuert die Spieler oder die Mannschaft an.
5. Die Sportart, in der man den Ball in den Korb werfen muss	
6. Dieser Sport hat etwas mit Kämpfen zu tun, man muss Fäuste benutzen	

Nowości biblioteczne

Oto kolejny zestaw publikacji, które zasiliły nasz uczelniany księgozbiór.

Dziękujemy Pani Dyrektor i pracownikom Biblioteki PWSZ.

Redakcja

1. Bandelow B. (2011). Nieśmiałość: czym jest i jak ją pokonać. Sopot: GWP.
2. Barańska M. (2011). Ćwiczenia korekcyjno-kompensacyjne dla dzieci 6-9 letnich. Gdańsk: Wydaw. Hartmoria.
3. Broch H. (1998). Kilka uwag o kiczu i inne eseje. Warszawa: Wydaw. Czytelnik.
4. Bullock A. (2008). Reklama podprogowa: jak niepostrzeżenie wnikać w umysł odbiorcy. Gliwice: Wydaw. Helion.
5. Dawid A., Maziarz A. (red.) (2012). Rodzina na Śląsku 1939-1945. Opole; Warszawa: Instytut Pamięci narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.
6. Eco U. (2009). Od drzewa do labiryntu – studia historyczne o znaku i interpretacji. Warszawa: Wydaw. Aletheia.
7. Francuz (red.) (2012). Komunikacja wizualna. Warszawa: Wydaw. Naukowe Scholar.
8. Gewert M., Skoczylas Z. (2012). Analiza matematyczna 1: definicje, twierdzenia, wzory. Wrocław: Oficyna Wydawnicza GIS.
9. Gierula M., Szostok P. (red.) (2012). Konwergencja mediów masowych i jej skutki dla współczesnego dziennikarstwa. T. 2. Katowice: Wydaw. Uniwersytetu Śląskiego.
10. Jagiełło D. (2012). Kryminologia – zarys wykładu. Skiernewice: Wydaw. Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej.
11. Kacprzak L., Koszel B., Marcinkowski A. (red.) (2012). Społeczeństwo obywatelskie jako wspólne dobro. Piła: Wydaw. Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej.
12. Kieszowska A. (2012). Inkluzyjno-katalaktyczny model reintegracji społecznej skazanych – kontakty resocjalizacyjne. Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”.
13. Kołakowski L. (2010). Czy Pan Bóg jest szczęśliwy i inne pytania. Kraków: Wydaw. Znak.
14. Koprowiak E. (2011). Kompendium historii wychowania i edukacji. Poznań: Wydaw. Naukowe Wyższej Szkoły Pedagogiki i Administracji im. Mieszka I.
15. Krakowiak P. (2012). Społeczne i edukacyjne funkcje opieki paliatywno-hospicyjnej: badania w działaniu w latach 2002 – 2010. Gdańsk: Studio Mediana.
16. Kutzner-Kozińska M. (1986). Korekcja wad postawy. Warszawa: Wydaw. Szkolne i Pedagogiczne.
17. Mazepa-Domagała B. (2011). Upodobania obrazowe dzieci w wieku przedczytelniczym w zakresie ilustracji książkowej. Katowice: Wydaw. Uniwersytetu Śląskiego.
18. Nowakowski A. (2012). Kontrola i nadzór spółdzielni przez jej członków oraz organy samorządowe. Poznań: Wydaw. Naukowe Wyższej Szkoły Pedagogiki i Administracji im. Mieszka I.
19. Olszewski H. (2012). Laboratorium szybkiego prototypowania: inżynieria odwrotna. Elbląg: Wydaw. Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej.
20. Oniszczyk Z., Wielopolska-Szymura M. (red.) (2012). Konwergencja mediów masowych i jej skutki dla współczesnego dziennikarstwa. T. 1. Katowice: Wydaw. Uniwersytetu Śląskiego.
21. Prochowicz Z. (1991). Podstawy masażu leczniczego. Warszawa: PZWL.
22. Riding A. (2012). A zabawa trwała w najlepsze: życie kulturalne w okupowanym Paryżu. Warszawa: Świat Książki.
23. Rogacewicz T. (2012). Dynamiczna grafika trójwymiarowa. Elbląg: Wydaw. Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej.
24. Skibska J. (2012). Mnemotechniki jako czynnik optymalizujący nabywanie przez dzieci umiejętności czytania i pisanie. Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”.
25. Szafraniec K. (2012). Dojrzewający obywatele dojrzewającej demokracji. Warszawa: Instytut Obywatelski.
26. Śliwerski B. (2012). Pedagogika ogólna: podstawowe prawidłowości. Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”.
27. Trusz S., Kwiecień M. (2012). Społeczne piętno eurosieroctwa. Warszawa: Wydaw. Difin.
28. Wilk M., Donaj Ł. (red.) (2009). Jan Paweł II – w kręgu myśli politycznej i dyplomacji. Łódź: Wyższa Szkoła Studiów Międzynarodowych.
29. Witkowski W. (2006). Nowy słownik zapożyczeń polskich w języku rosyjskim. Kraków: Wydaw. Universitas.
30. Wojnar I., Kubina J. (red.) (1998). Edukacja wobec wyzwań XXI wieku. Warszawa: Wydaw. Elipsa.

Obrazki z wernisażu (1)

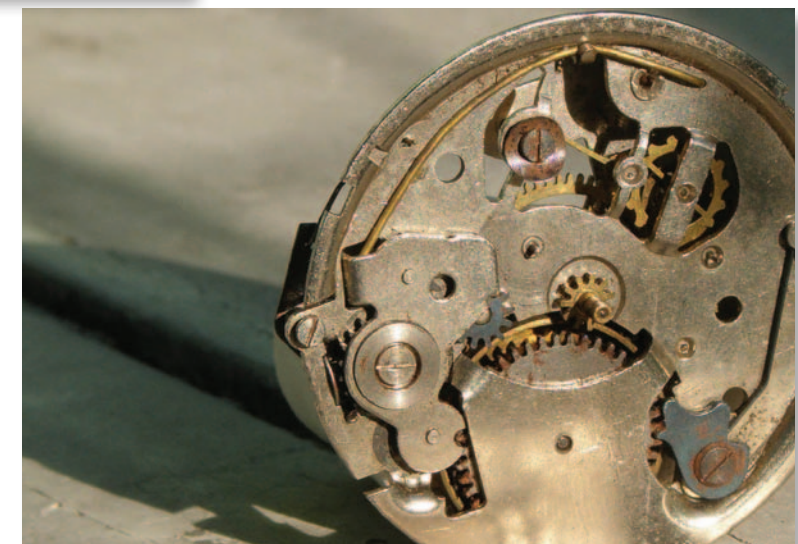

Obrazki z wernisażu (2)

Praca Natalii Jankowskiej

Grupa Wsparcia Anonimowych Artystów

Praca Anny Rojek

„O tych gitarach każdy z nas śnił”

15 lutego bieżącego roku minęła druga rocznica śmierci jednej z najwybitniejszych przedstawicielek muzyki big beatowej lat sześćdziesiątych. Karin Stanek, rodowita Ślązaczka, urodzona w 1943 roku (dawniej funkcjonowała również inna data Jej urodzin – 1946 rok, ale sprawa została definitywnie wyjaśniona przez Annę Kryszkiewicz, przyjaciółkę i wieloletnią menedżerkę artystki), stała się w 1962 roku (przypomnijmy, jest to również rok rozpoczęcia działalności m.in. „The Rolling Stones” i „Niebiesko-Czarnych”) prawdziwym objawieniem scenicznym. W następnym roku, po występach z „Czerwono-Czarnymi” na festiwalach w Sopocie i Opolu, była już postrzegana jako niekwestionowana królowa polskiej muzyki rockowej. Jej dynamizm, witalizm, naturalność, genialne poczucie rytmu, „szorstki” głos, perfekcyjny taniec (kiedy się ogląda stare filmy przedstawiające występy Karin, można dojść do wniosku, że sam Michael Jackson ... brał u Niej lekcje tańca). Wizerunek filigranowej dziewczyny w spodniach, białej bluzce, z roześmianą buzią, małymi kucykami na głowie oraz z wielką gitarą w dłoniach stał się już na zawsze symbolem polskiego bigbitu lat sześćdziesiątych. Karin miała w swym repertuarze wiele piosenek, których „bohaterkami” były gitary. Utwór, który przypominamy, powstał pod wpływem informacji, że sprzedano 300 tysięcy gitar. Piosenka ta, umieszczona na płycie z 1966 roku pod tytułem „Czerwono-Czarni”, znakomicie oddaje ówczesną, dzisiaj trudną do zrozumienia, atmosferę fascynacji młodych ludzi właśnie tymi instrumentami muzycznymi. Karin Stanek umarła w osamotnieniu w Niemczech, dokąd wyjechała w 1976 roku (warto podkreślić, że nigdy nie wyrzekła się obywatelstwa polskiego i nieustannie tęskniła do Polski, do Śląska). Spoczywa na cmentarzu w Wolfenbüttel.

Muzyczne wspominki

Foto: PAP/Cezary Langda (<http://kultura.newsweek.pl/karin-stanek-nie-zyje-zoom/72109.html>)

Karin Stanek

Foto: G. Habrom-Rokosz

Muzyka: Marek Sart

Tekst: Krzysztof Dzikowski, Wojciech Młynarski

Z początku było nas bardzo mało
Jak dobrych rymów w piosence
Chłopcy! Dziewczęta! Radio podało
Jest nas już trzysta tysięcy

Chłopcy! Dziewczęta! Któż nam się oprze
Aż trudno temu dać wiarę
Właśnie sprzedano - radio podało
Trzystutysięczną gitarę

Trzysta tysięcy gitar nam gra
Żyć - nie umierać!
Trzysta tysięcy gitar co dnia
Żyć - nie umierać!

O tych gitarach każdy z nas śnił
I forsz zbierał
Trzysta tysięcy woła od dziś
Żyć - nie umierać!

Życie jest piękne, życie ma smak
Więc nie martw się, no i kwita
Kto z nas się oprze, kiedy mu gra
Trzysta tysięcy gitar

Trzysta tysięcy gitar nam gra
Żyć - nie umierać!
Trzysta tysięcy gitar co dnia
Żyć - nie umierać!